

Niemcy

Przegląd gospodarki UE

Wrzesień 2024

Biuro Analiz PFR S.A.:

pawel.dobrowolski@pfr.pl

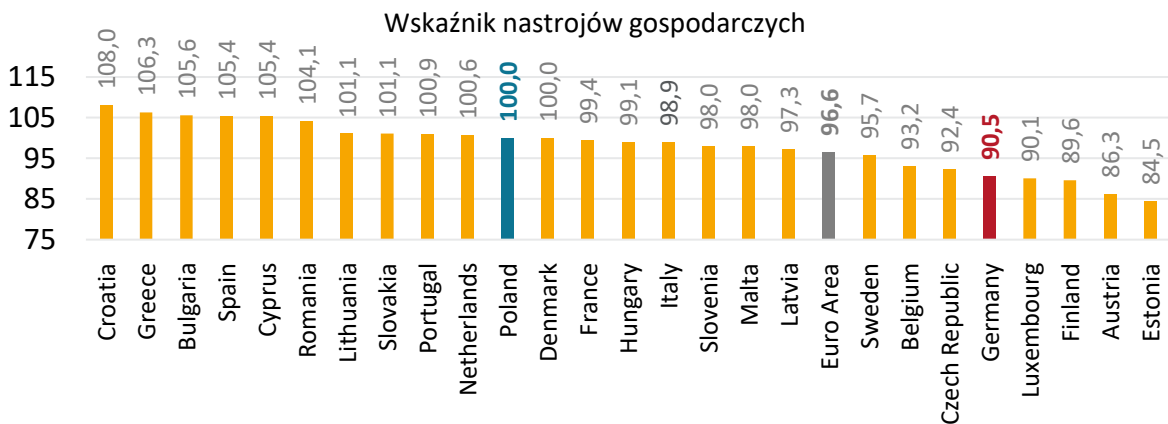
andrzej.kochman@pfr.pl

michal.kolasa@pfr.pl

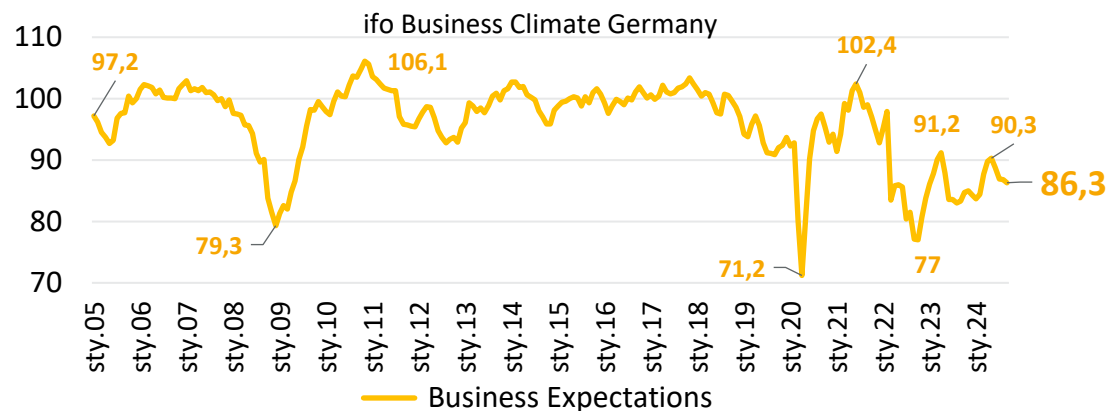
- 1. Odczyt PMI przemysłu 37,9 pkt - spadek z 41,4 pkt. Usługi odnotowały również spadek - ostatni odczyt – 46 pkt z 52,1 pkt miesiąc wcześniej.** Wartości poniżej 50 pkt. świadczą o pogorszeniu sytuacji. Wskaźnik oczekiwań IFO biznesowych uległ pogorszeniu i znajduje się w trendzie malejącym.
- 2. Instytut IFO ocenia stan gospodarki Niemiec w 2024 jako stagnację w kryzysie,** przewidując ewentualne odbicie w ciągu dwóch nadchodzących lat. Za przyczyny osłabienia wzrostu wskazuje się uruchomienie procesów dostosowań strukturalnych spowodowanych: dekarbonizacją, cyfryzacją, zmianami demograficznymi jak również silniejszą konkurencją ze strony chińskich firm. **Consensus prognoz gospodarczych z jesieni 2024 opublikowany na stronach Instytutu IFO prognozuje w tym roku spadek dynamiki PKB Niemiec o -0,1%.**
- 3. Saldo (dodatnie) niemieckiego HZ w 2023 r. poprawiło się i powróciło do poziomu, który można uznać za normalny.** W lipcu 2024 r. saldo było na poziomie, który można uznać za normalny dla tego miesiąca. W roku 2023 r. saldo w handlu zagranicznym usług Niemiec spadło do rekordowo niskiego poziomu.
- 4. Upadłości przedsiębiorstw w Niemczech rosą (wzrost 24,3% w skali roku).** Widać wzrost w upadłościach konsumenckich (wzrost 9,1% w skali roku).

- 5. W przemyśle samochodowym sytuacja jest niepokojąca.** Liczba wyprodukowanych samochodów zaczęła maleć. Przed kryzysem związanym z COVID-19 produkowano w skali 12 miesięcy 4,6 mln samochodów. W pierwszej połowie 2022 r. Było to 2,9 mln sztuk a obecnie jest to 4,06 mln samochodów. **Pod koniec 2022 r. przemysł niemiecki osiągnął poziom produkcji samochodów elektrycznych na poziomie ok. 33% tj. co trzeci samochód wyprodukowany w Niemczech jest elektryczny (w lipcu 2024 r. 32,6%).** Wskaźnik nowych zamówień w produkcji pojazdów samochodowych waha się, jednakże ostatnio osiągnął wartość najwyższą od dwóch lat. W lipcu wyniósł 99,6 (2021=100). Ponadto plany zamknięcia niektórych fabryk w Niemczech przez Volkswagena okazały się „szokujące” w odbiorze społecznym ze względu na to, iż jest to zdarzenie bez precedensu w historii tej marki w Niemczech. Przedstawiciele branży produkującej samochody w Niemczech wskazują, iż branża traci dotychczasową przewagę konkurencyjną nad firmami pochodzącymi z innych krajów (Chiny, USA).
- 6.** Eksport samochodów jedynie z silnikiem elektrycznym z Niemiec ma tendencję malejącą, Chiny odnotowują w tej kategorii stagnację. Efektem jest zbliżanie się Chin do poziomu eksportu Niemiec w tej kategorii. **Na koniec lipca 2024 r. Chiny osiągnęły 92,1% wartości eksportu Niemiec samochodów jedynie z silnikiem elektrycznym.**
- 7. Poziom bezrobocia w Niemczech utrzymuje się od początku pandemii na niskim poziomie –** jednakże w ostatnim czasie widać niewielki wzrost - po lipcu 2024 3,7%.
- 8.** Indeks produkcji branży budowlanej w Niemczech świadczy o niewielkich wzrostach. **Pod względem upadłości branża budowlana znajduje się od 2020 r. w trendzie rosnącym.**

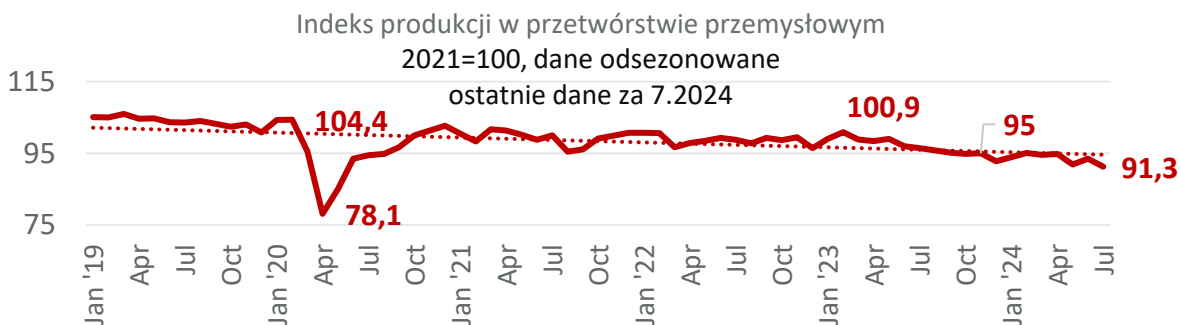
1. Wskaźnik nastrojów gospodarczych w Niemczech jest jednym z najniższych w Europie.

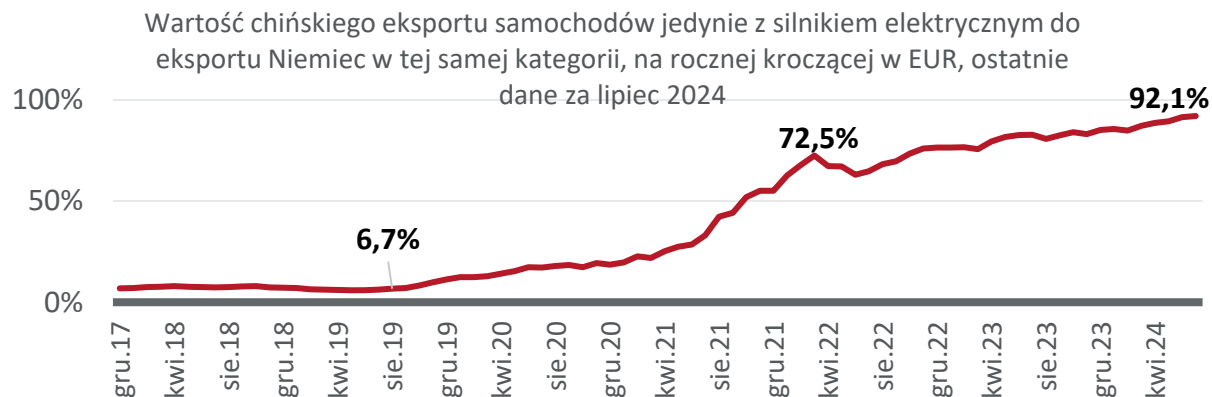
2. Oczekiwania biznesowe mają tendencję spadkową.

3. W niemieckim przemyśle utrzymuje się trend malejący w produkcji.

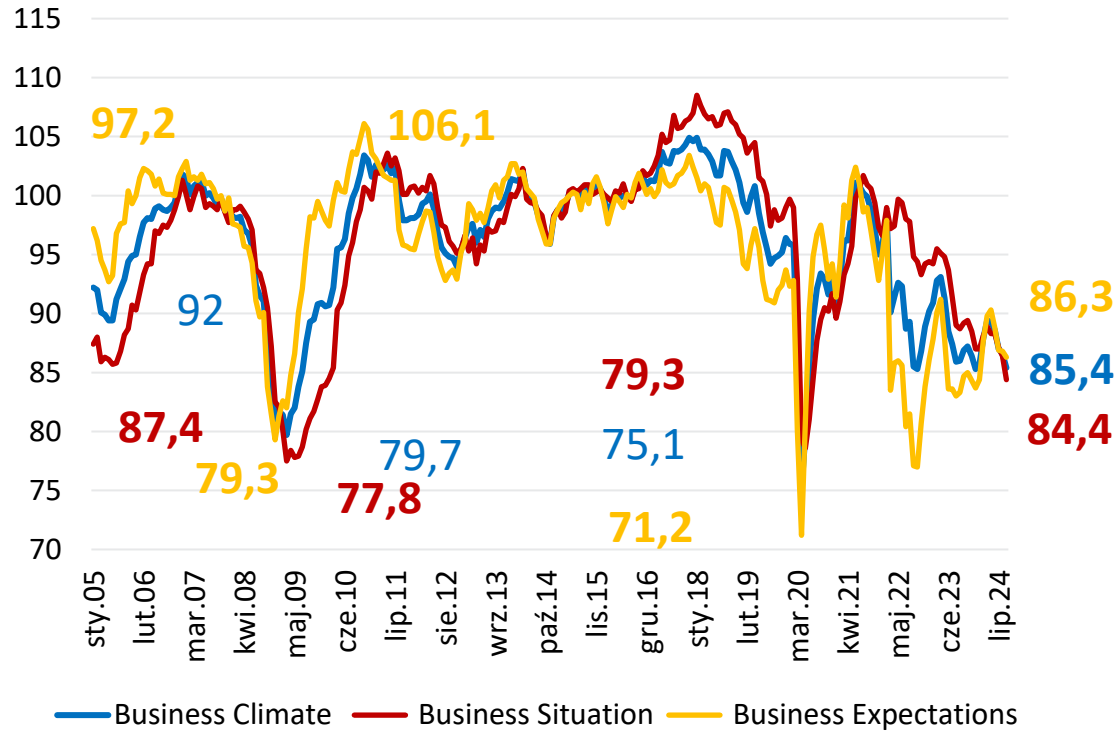

4. Chiny eksportują ponad 92% eksportu Niemiec w kategorii samochody jedynie z silnikiem elektrycznym.

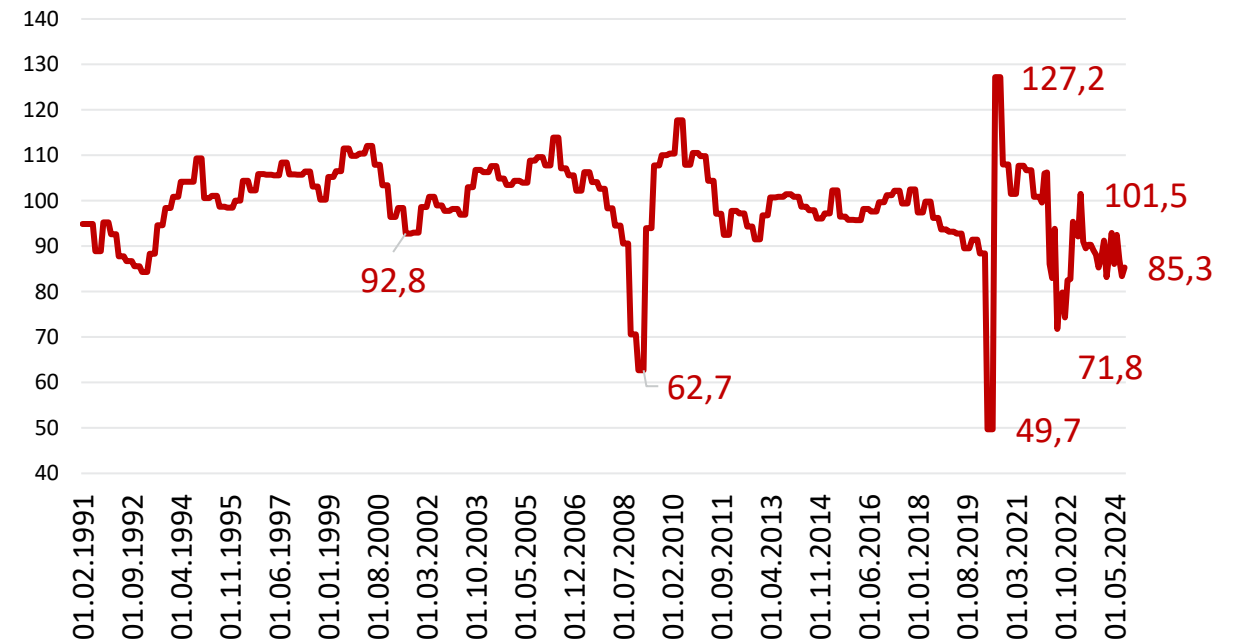

Oczekiwania biznesowe są na niskim poziomie. Oczekiwania są w trendzie malejącym.

ifo Business Climate Germany

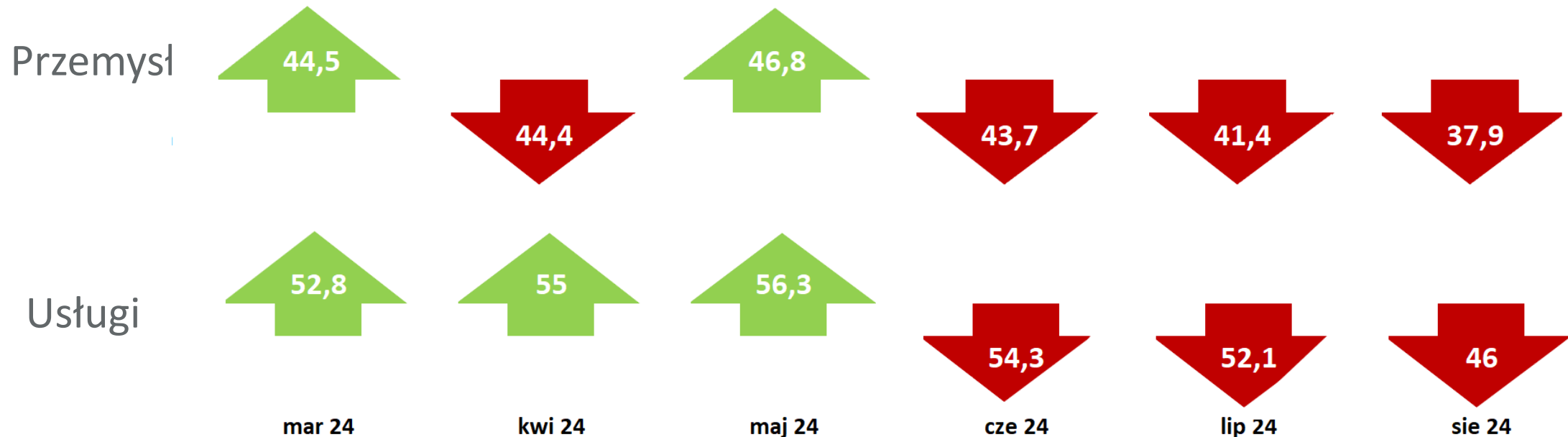

DIW Konjunkturbarometer

Wartości wskaźników PMI – świadczą o pogorszeniu sytuacji w przemyśle. W sektorze usług wskaźnik również znajduje się poniżej 50 pkt.

Wskaźnik PMI (nieodsezonowany)

Źródło: Macrobond, PMI, S&P

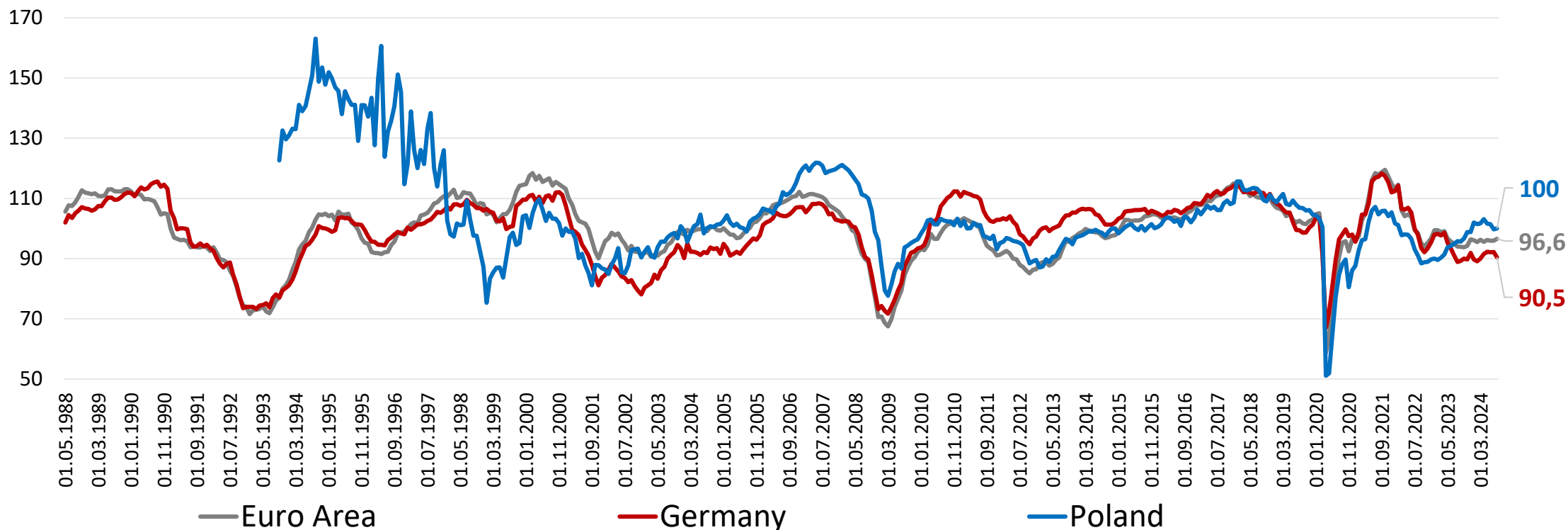
Wskaźnik nastrojów gospodarczych w Niemczech obniża się i jest obecnie niższy niż w Polsce.

Nastroje - Przemysł

Wskaźnik nastrojów gospodarczych

DG ECFIN

dane odsezonowane ostatnie dane za 08.2024

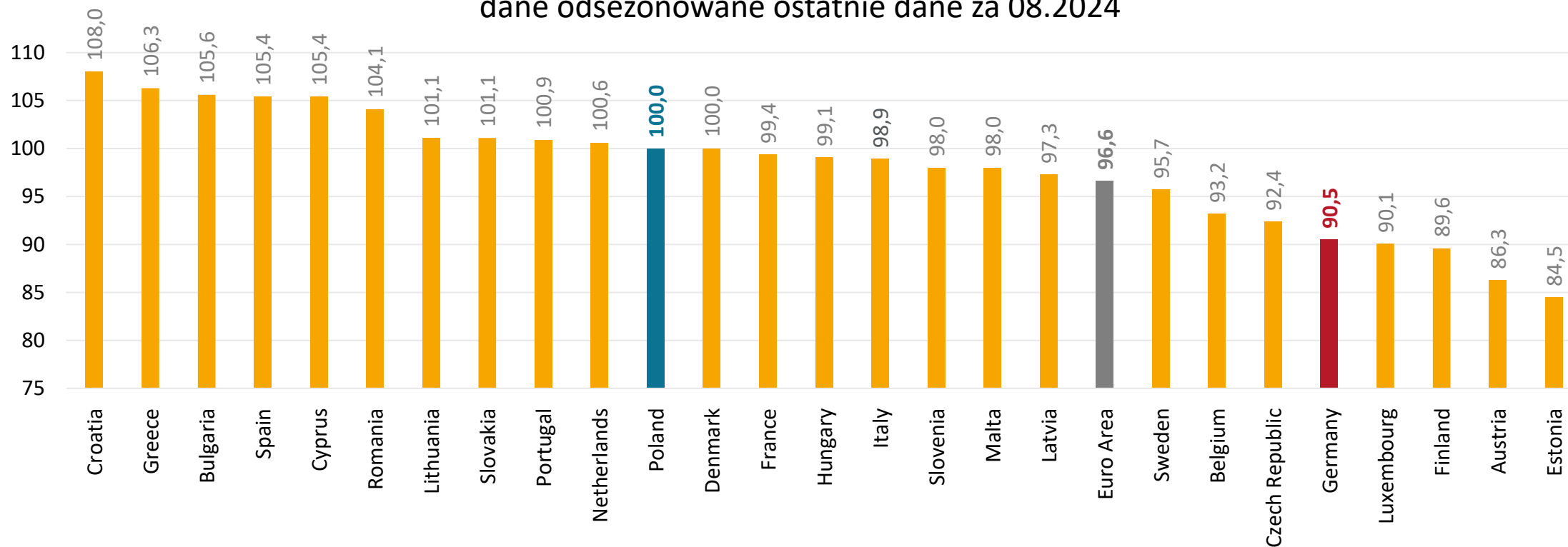

Źródło: Macrobond

W Niemczech obecnie nastroje gospodarcze są niższe niż średnia w strefie euro.

Nastroje - Przemysł

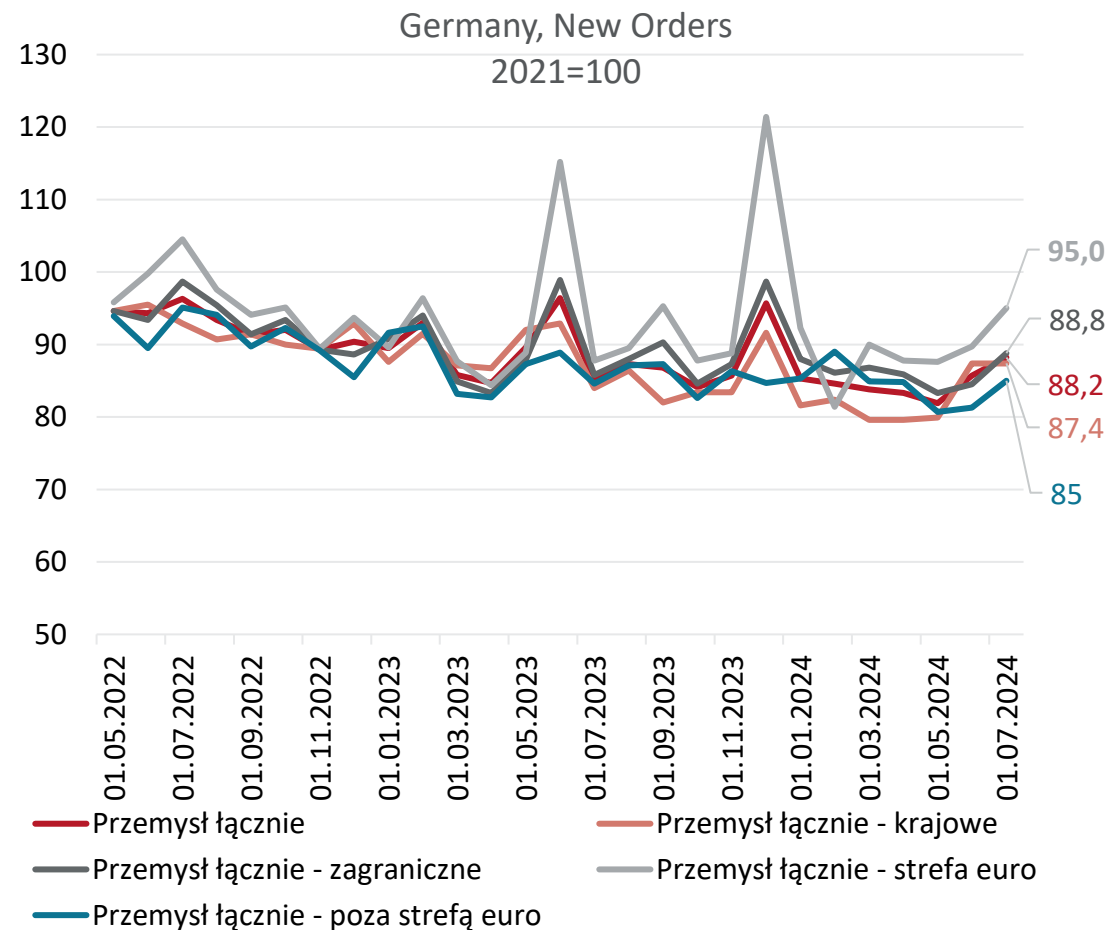
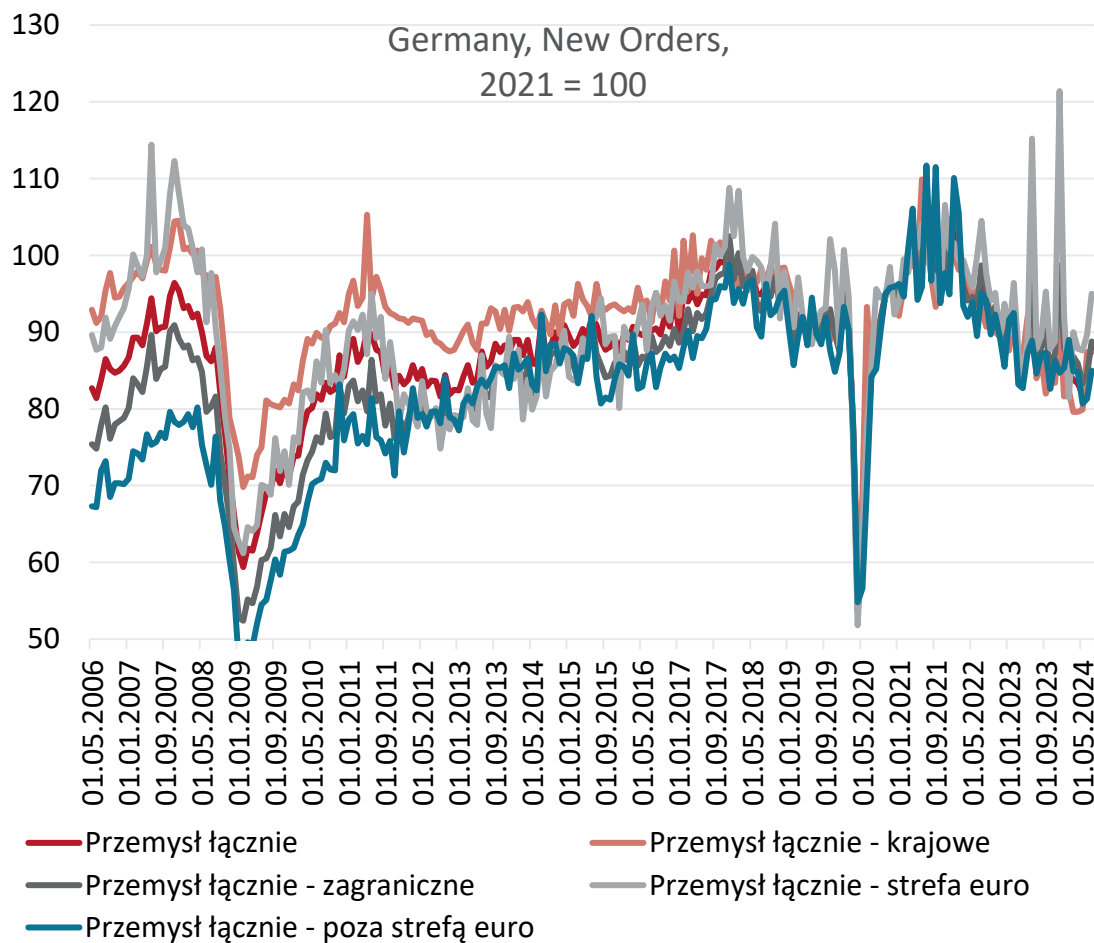
Wskaźnik nastrojów gospodarczych
DG ECFIN
dane odsezonowane ostatnie dane za 08.2024

Źródło: Macrobond

W nowych zamówieniach widać wzrosty.

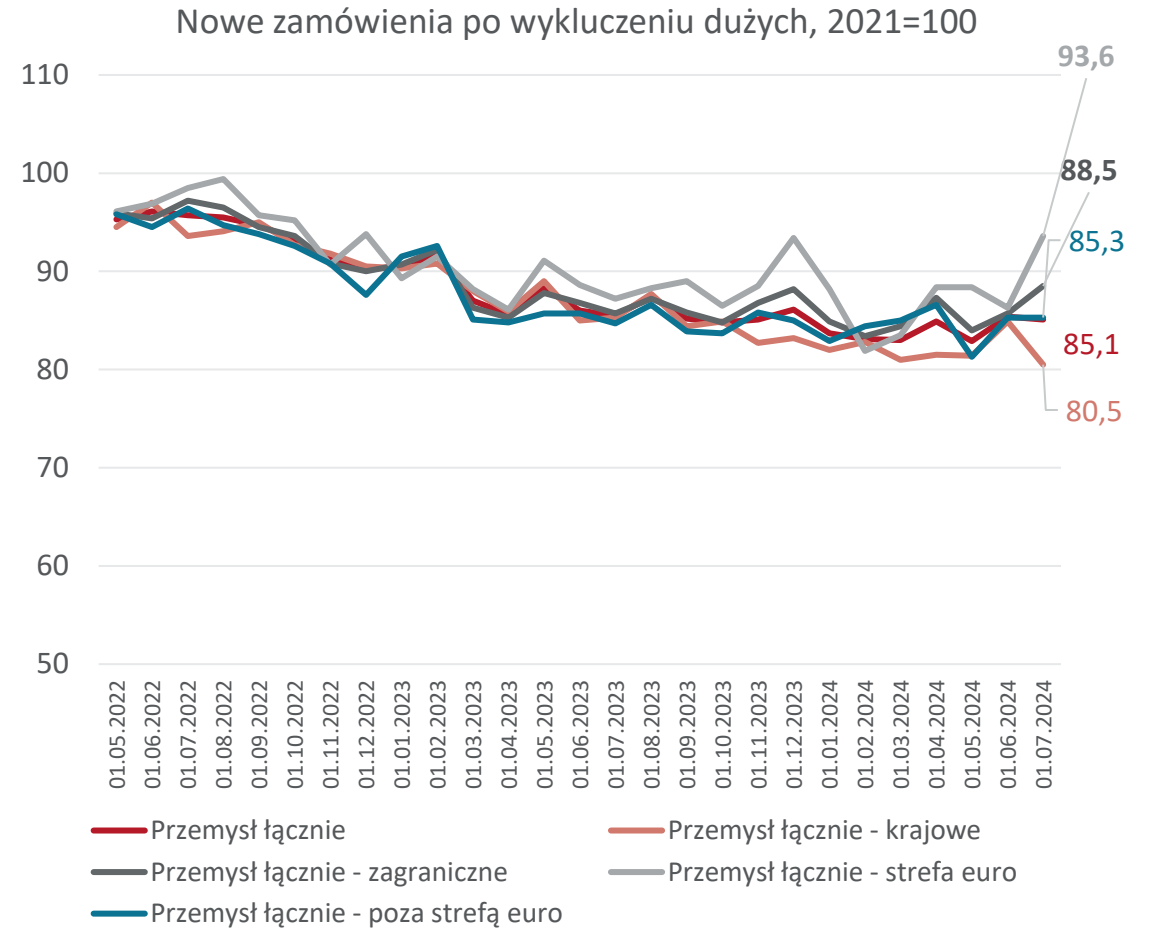
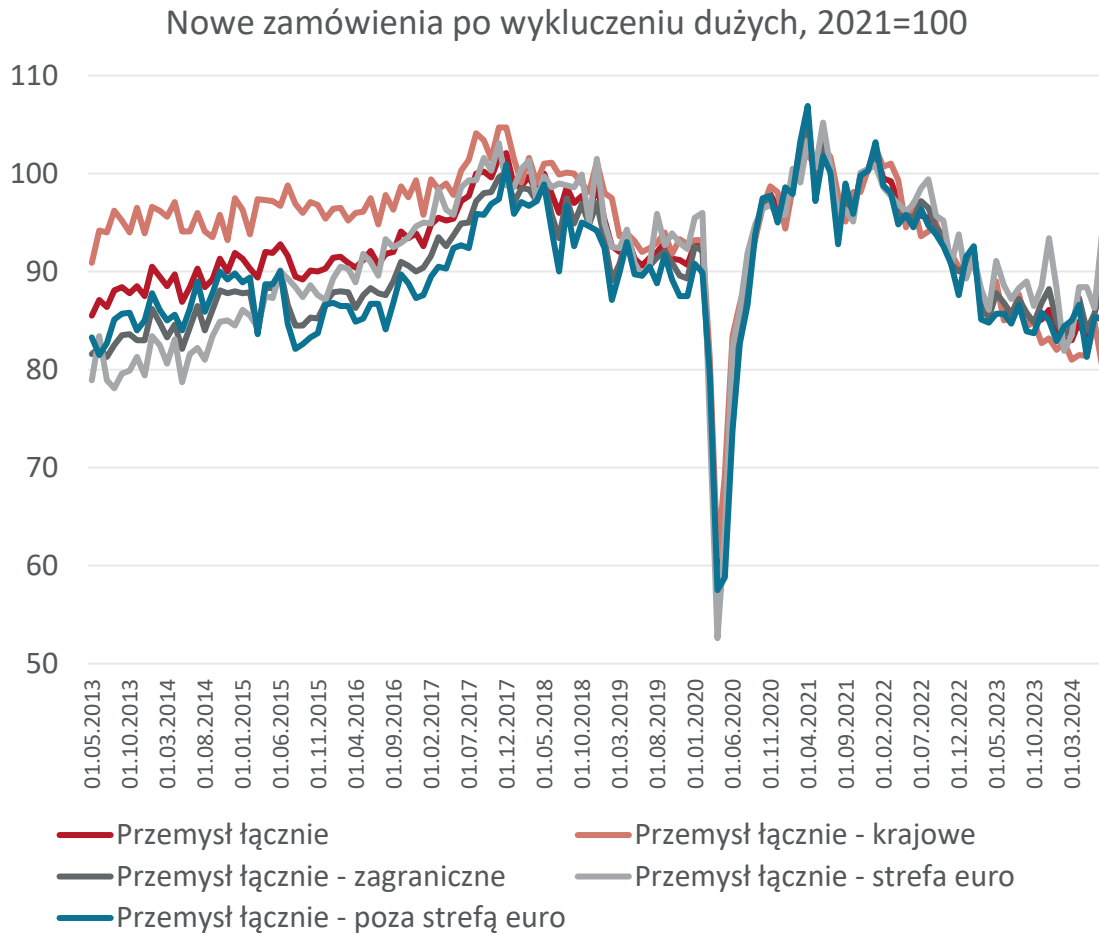
Nowe zamówienia

Źródło: Macrobond, Destatis

Zamówienia zagraniczne ze strefy euro przeważają nad innymi.

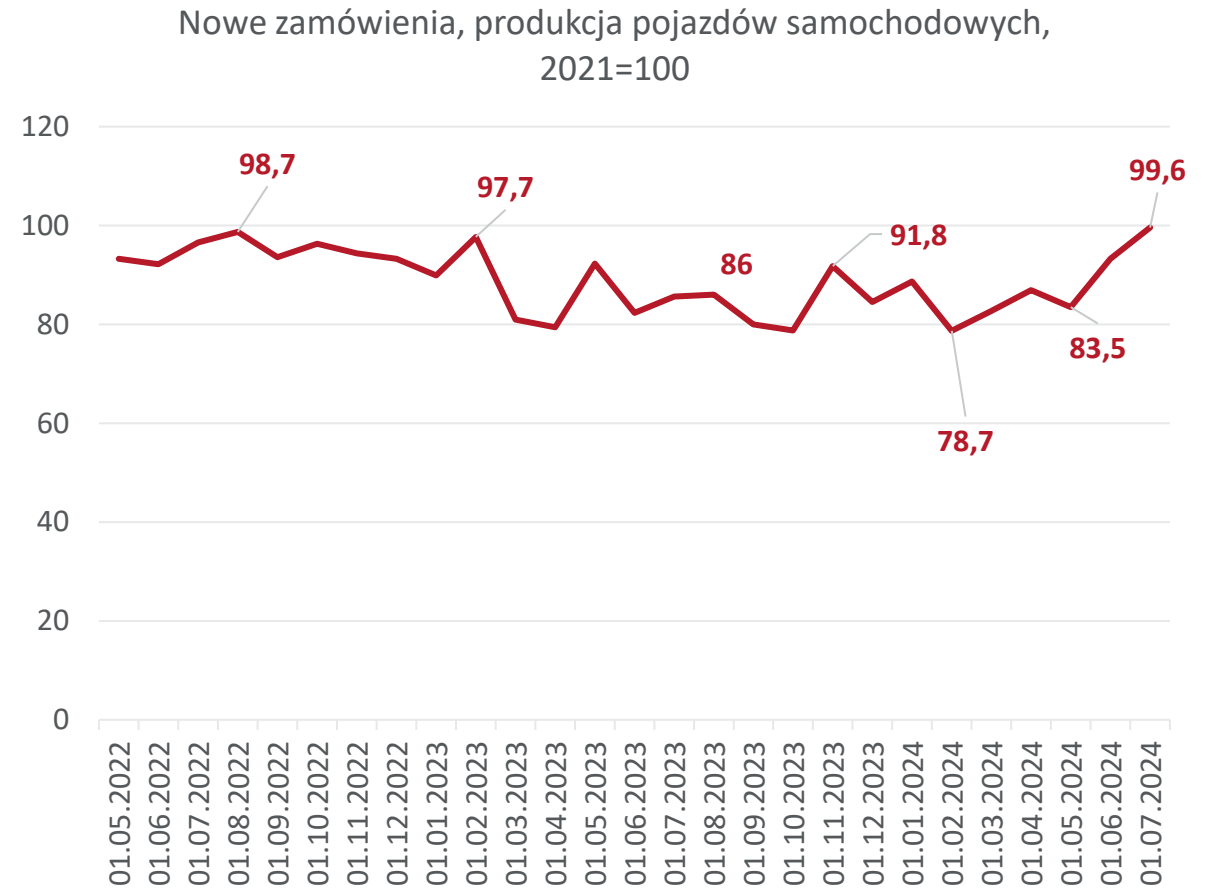
Nowe zamówienia, które nie są kontynuacją w ramach dużych zamówień

Źródło: Macrobond, Destatis

W przemyśle samochodowym – w zamówieniach można zauważyć poprawę.

Nowe zamówienia

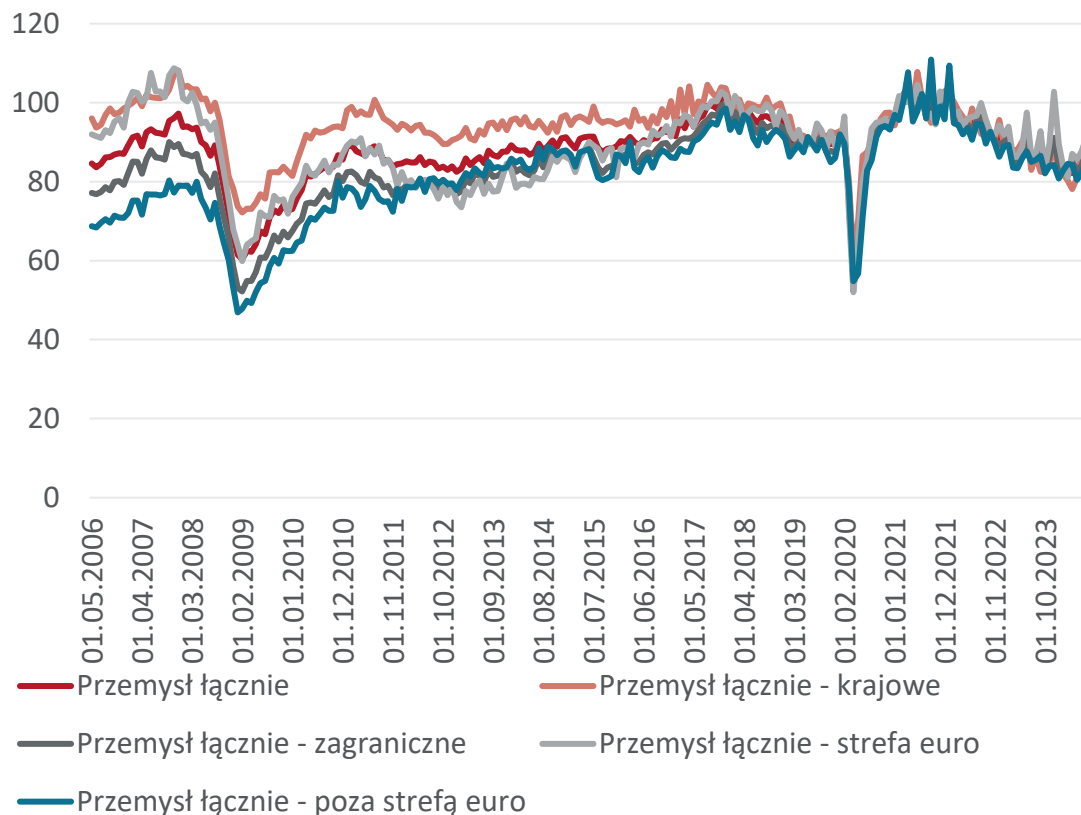

Źródło: Macrobond, Destatis

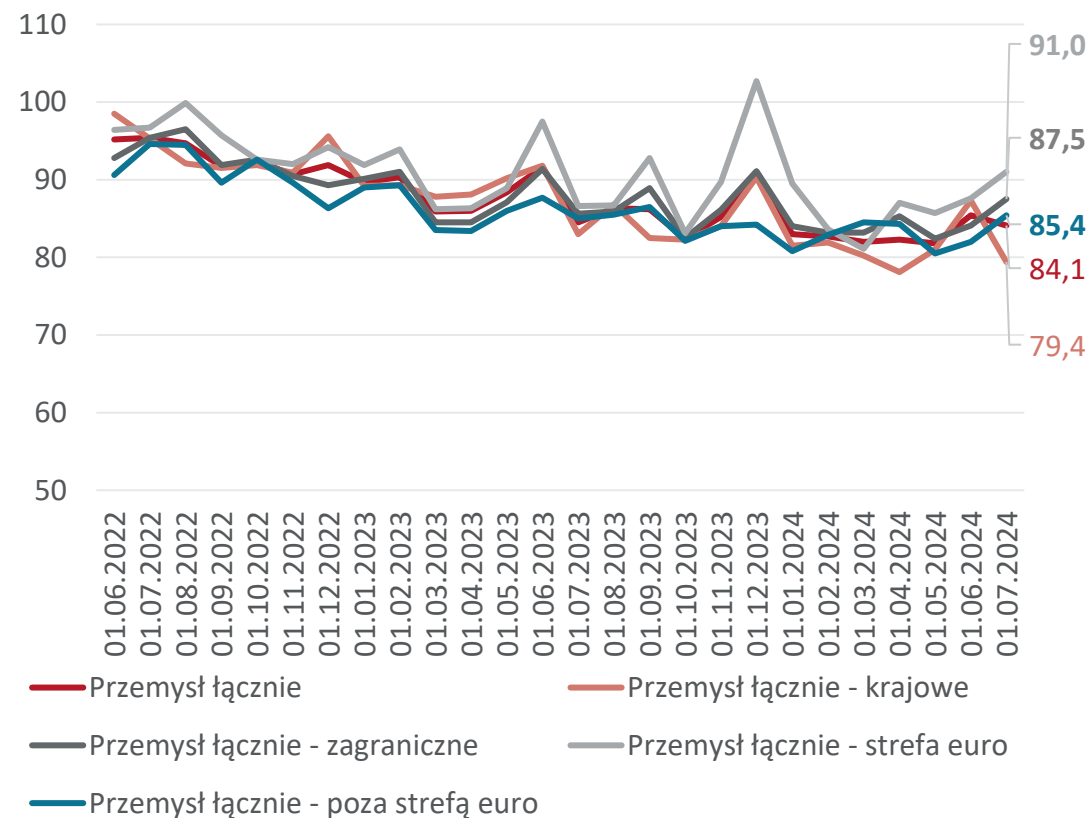
Nowe zamówienia bez samochodów wzrost w strefie euro, spadek w krajowych.

Nowe zamówienia w przemyśle po wykluczeniu zamówień samochodowych

Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2021 = 100

Nowe zamówienia po wykluczeniu zamówień samochodowych, 2021=100

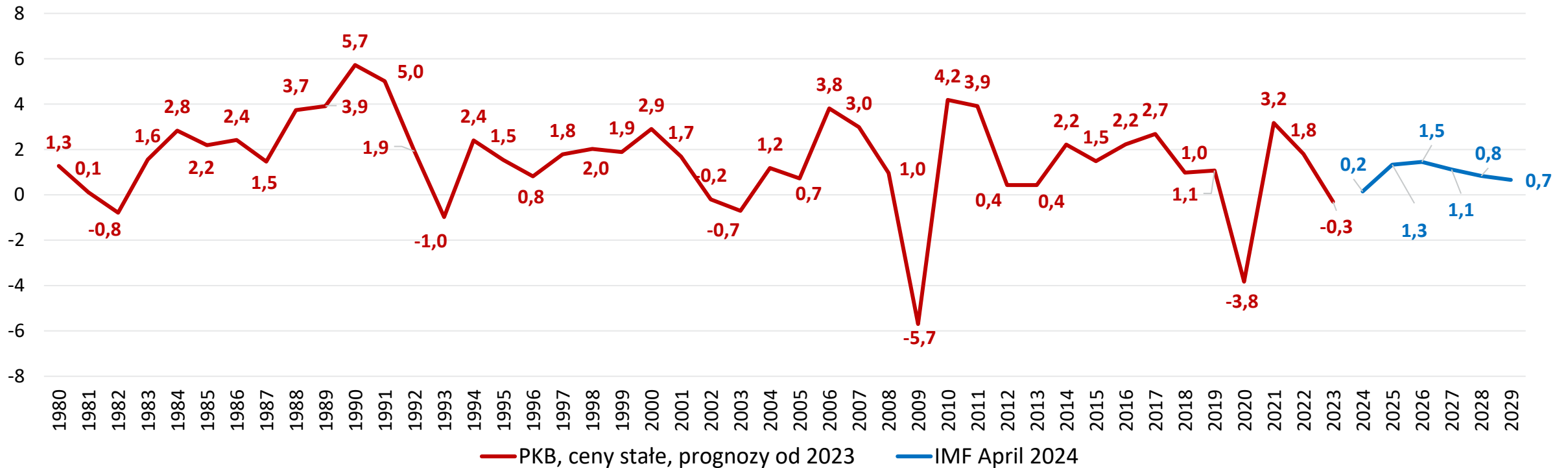

Źródło: Macrobond, Destatis

Po recesji w 2023 r. chimeryczny wzrost w 2024 wg IMF. Kryzys roku 2020 zakończył się płytszą recesją niż ta z 2009 r.

PKB

PKB Niemiec, dynamika %, ceny stałe

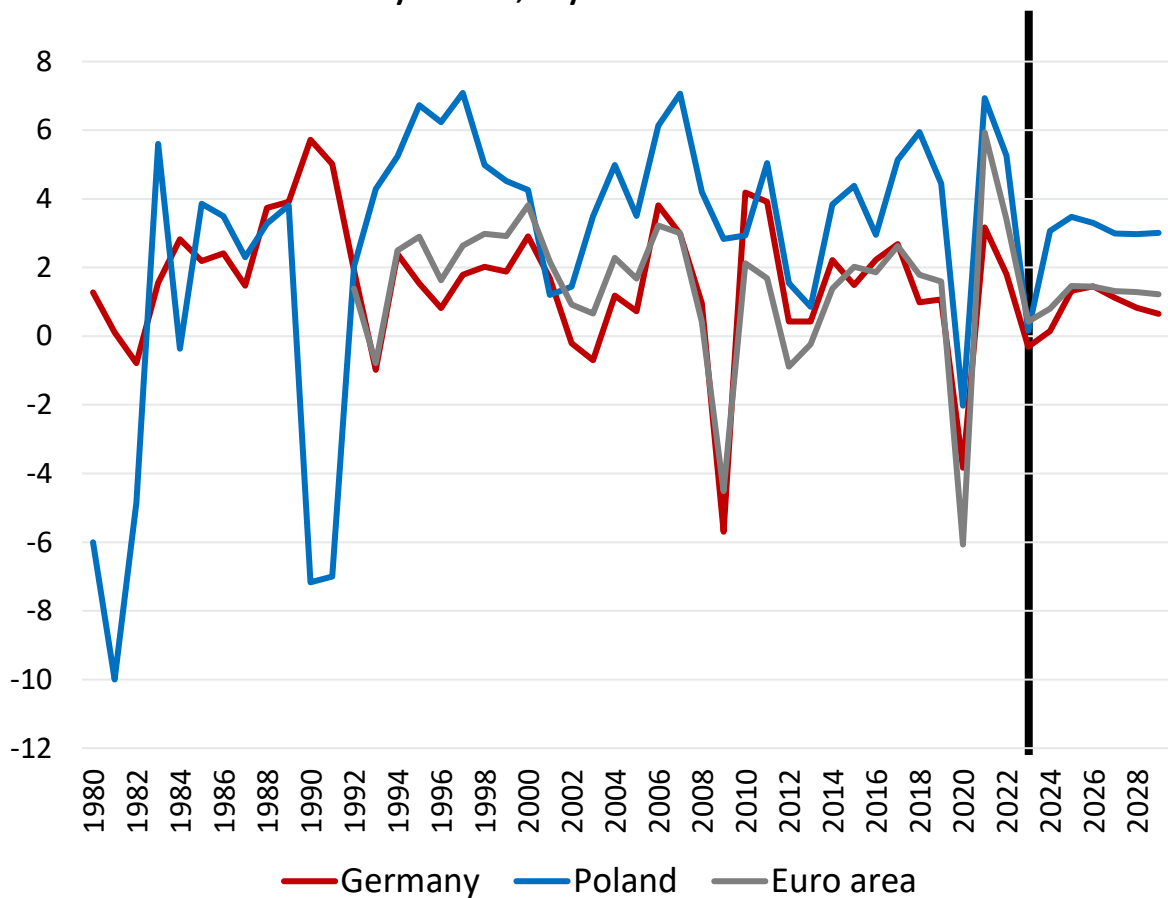

Źródło: IMF październik 2023

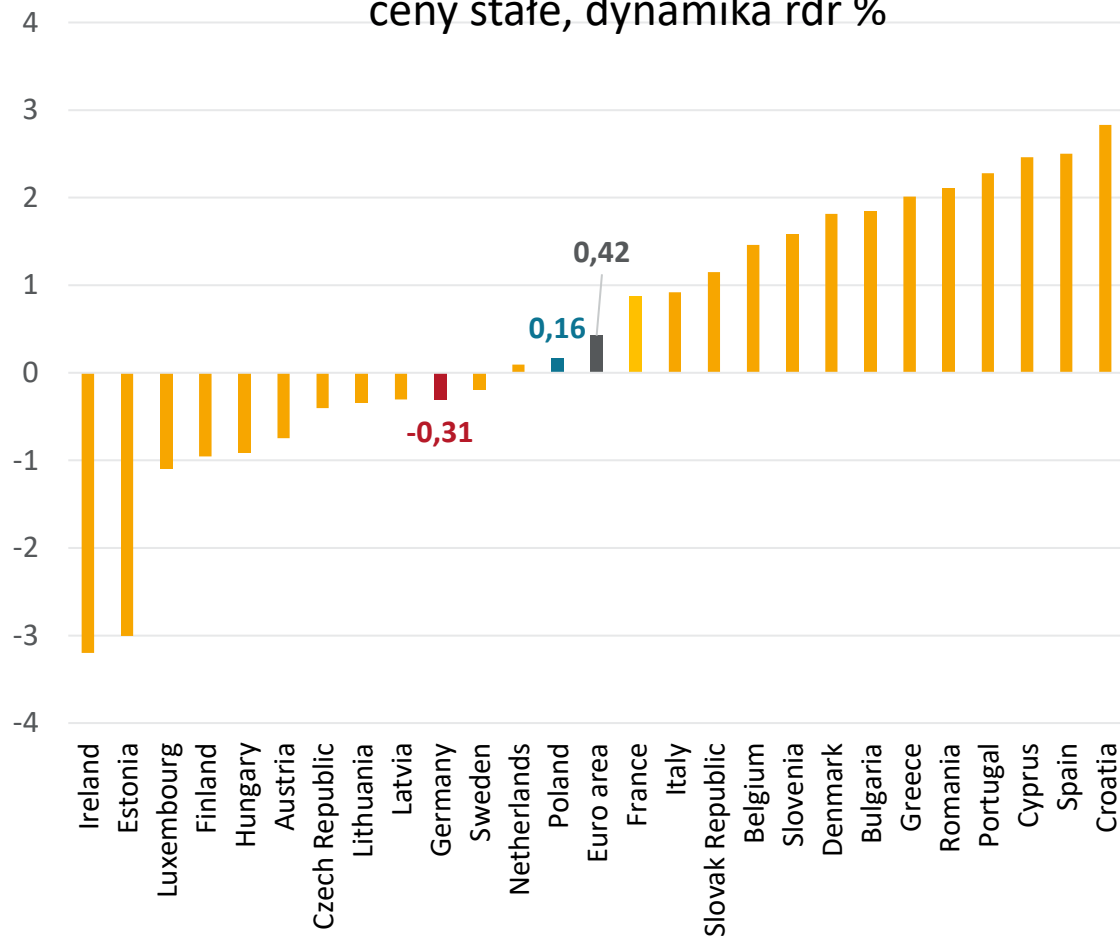
Gospodarka Niemiec w 2023 r. znajdowała się w recesji.

PKB

PKB, ceny stałe, dynamika rdr %

PKB 2023 ceny stałe, dynamika rdr %

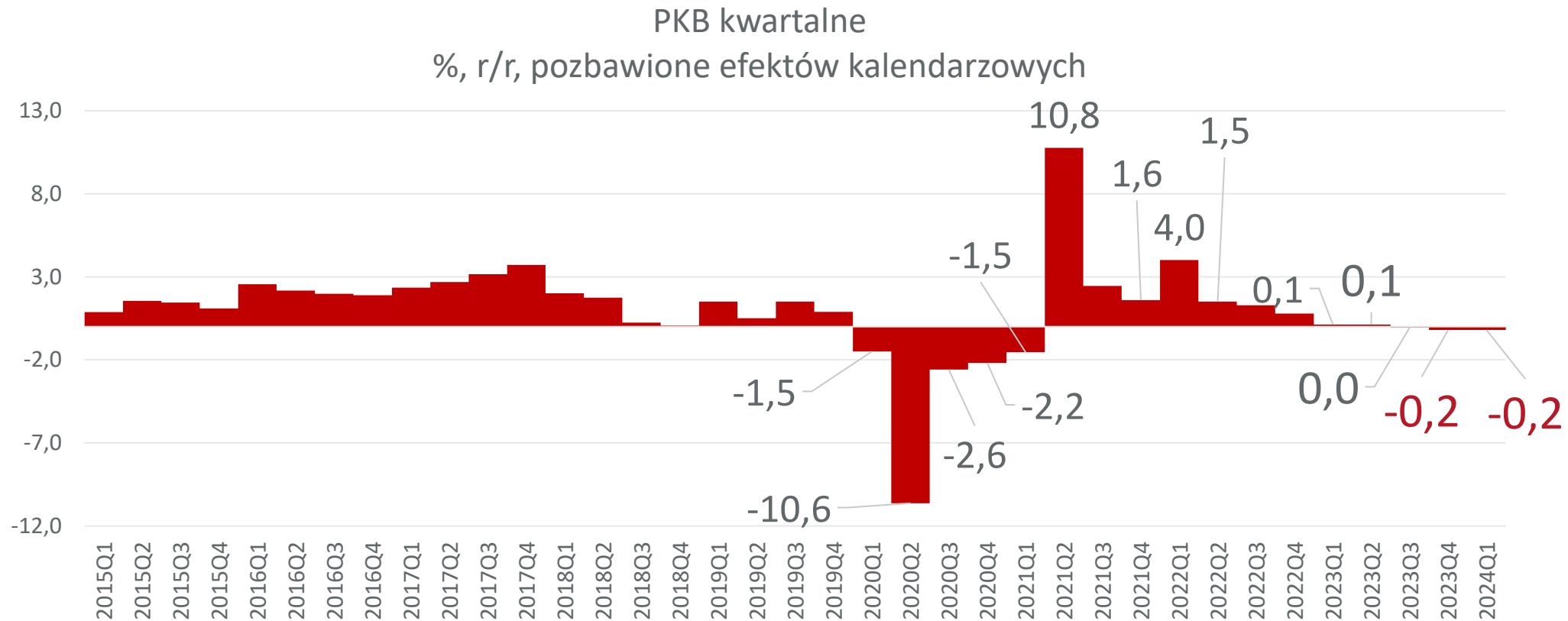

Źródło: IMF

PKB Niemiec pozbawione efektów kalendarzowych zarówno w 4 kwartale 2023 jak i pierwszym kwartale r-d-r spadło o -0,2%. Według wstępnych danych Destatis PKB niewyrównany sezonowo wzrósł o 0,3% po spadku w I kwartale o 0,9%.

PKB

Spadek PKB w II kw. 2020 większy niż w 2008/2009 i największy od roku 1970 gdy zaczęto liczyć kwartalne PKB dla Niemiec

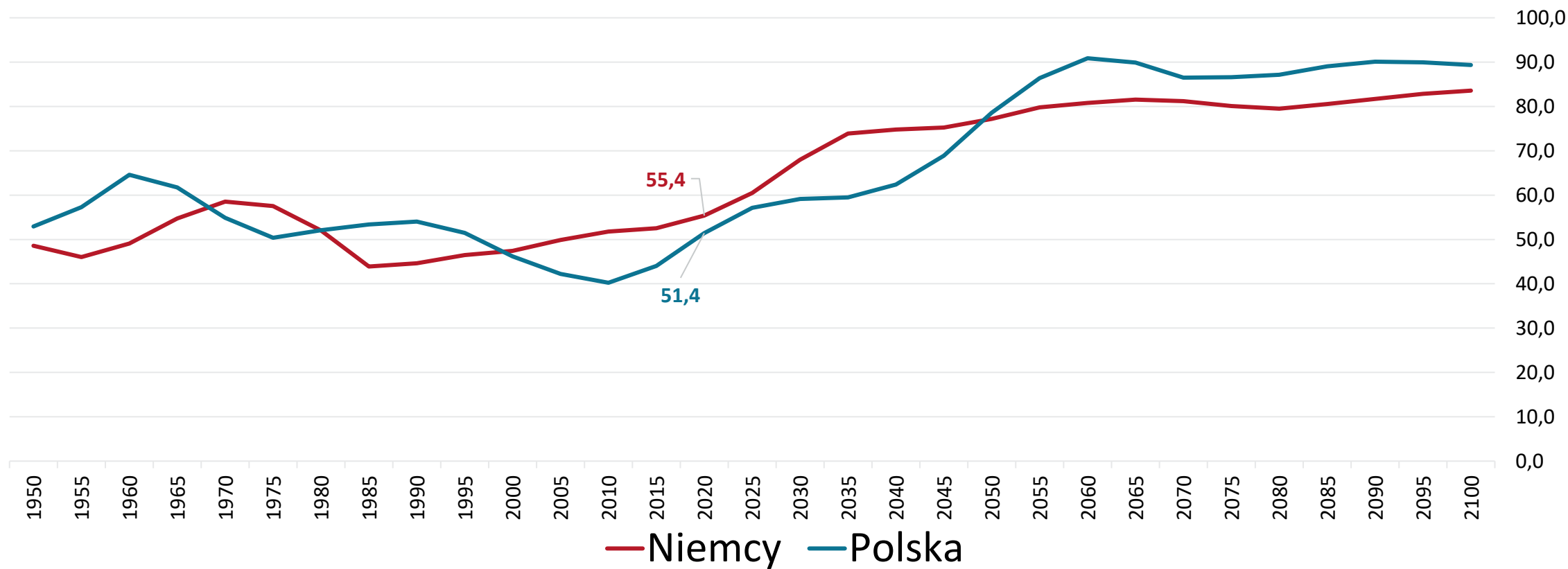

Źródło: Destatis

Potencjał demograficzny Niemiec będzie ulegał w przyszłości dalszemu ograniczeniu.

PKB

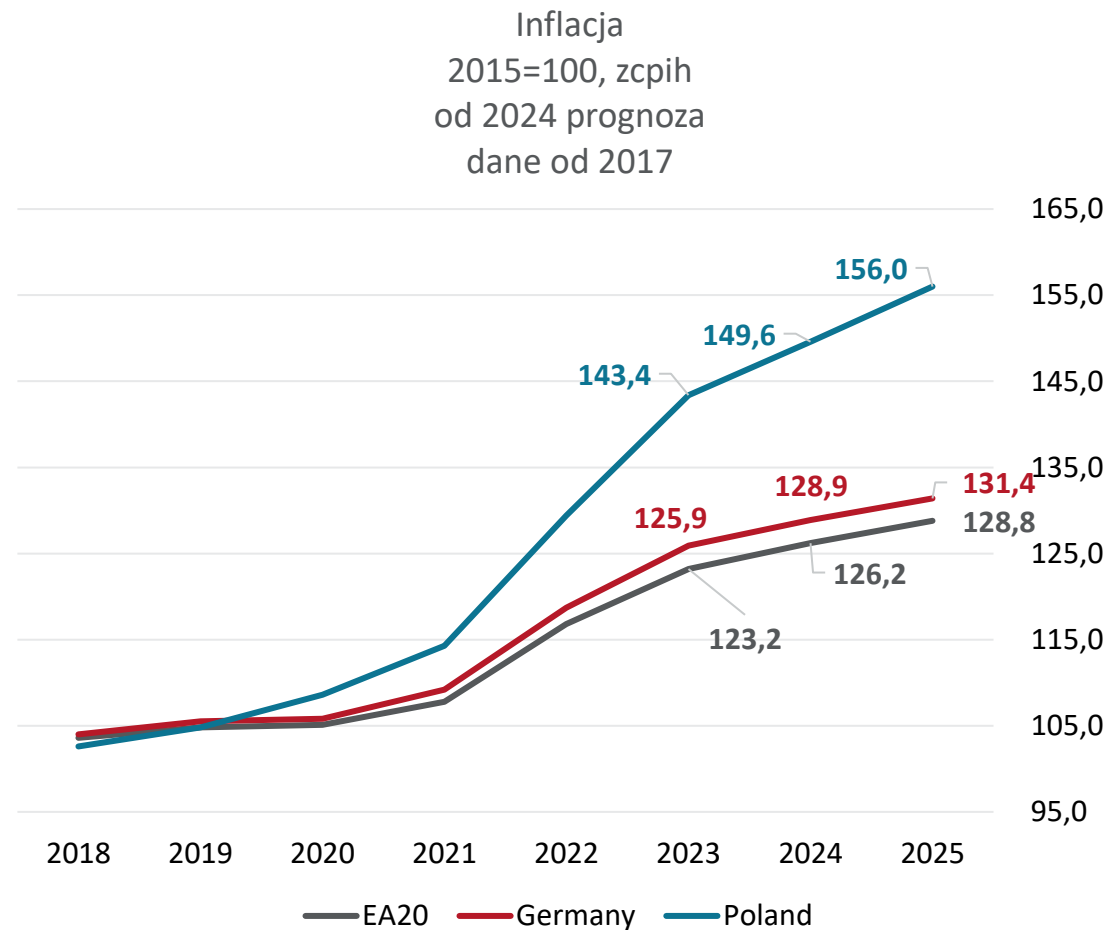
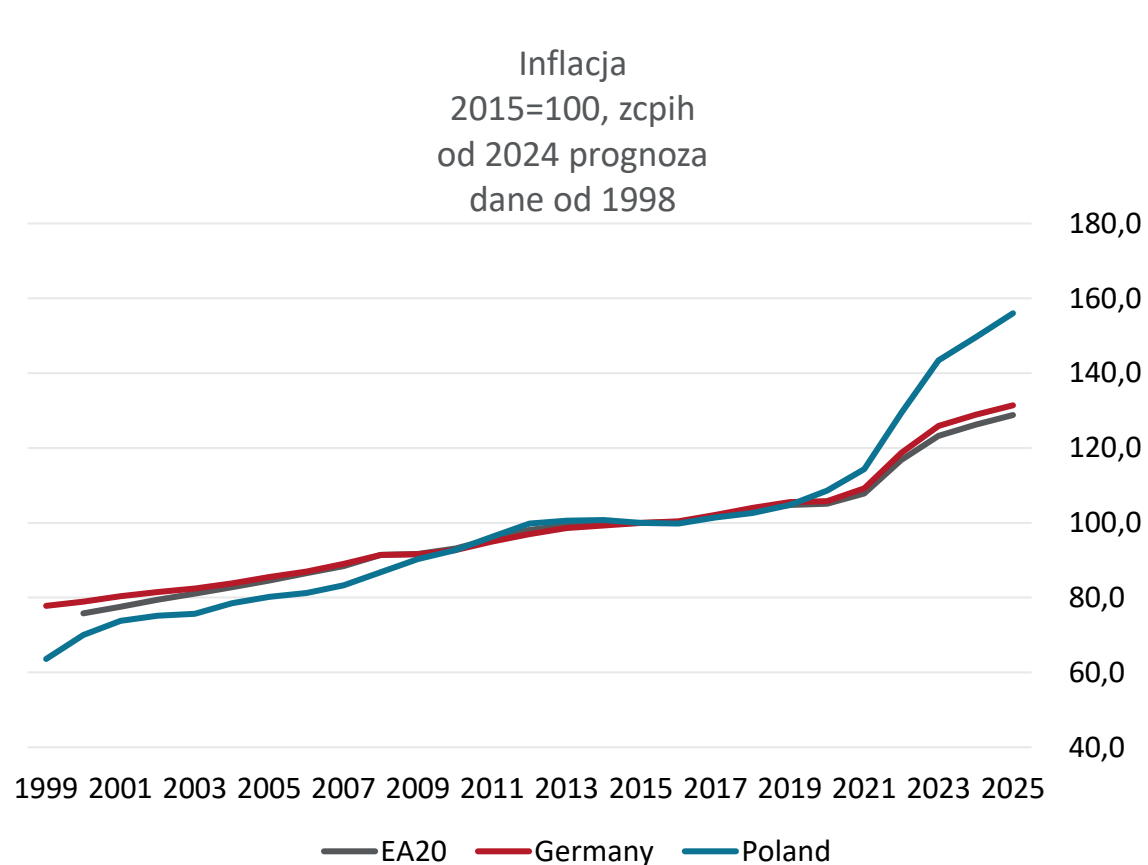
Dependency ratio,
stosunek liczby osób w wieku przed- i poprodukcyjnym do ilości osób w wieku produkcyjnym, prognozy

Źródło: United Nations, Macrobond

Procesy inflacyjne w Niemczech zachodzą niewiele szybciej niż w strefie euro.

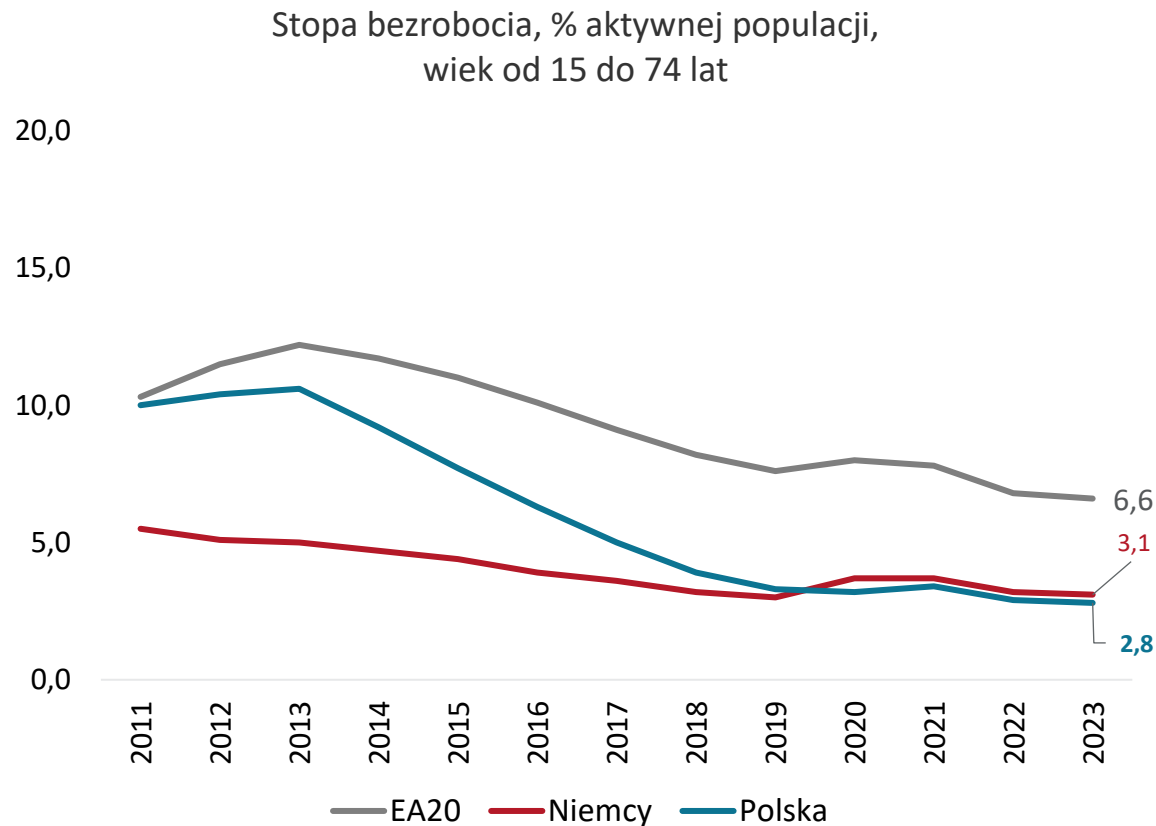
Inflacja

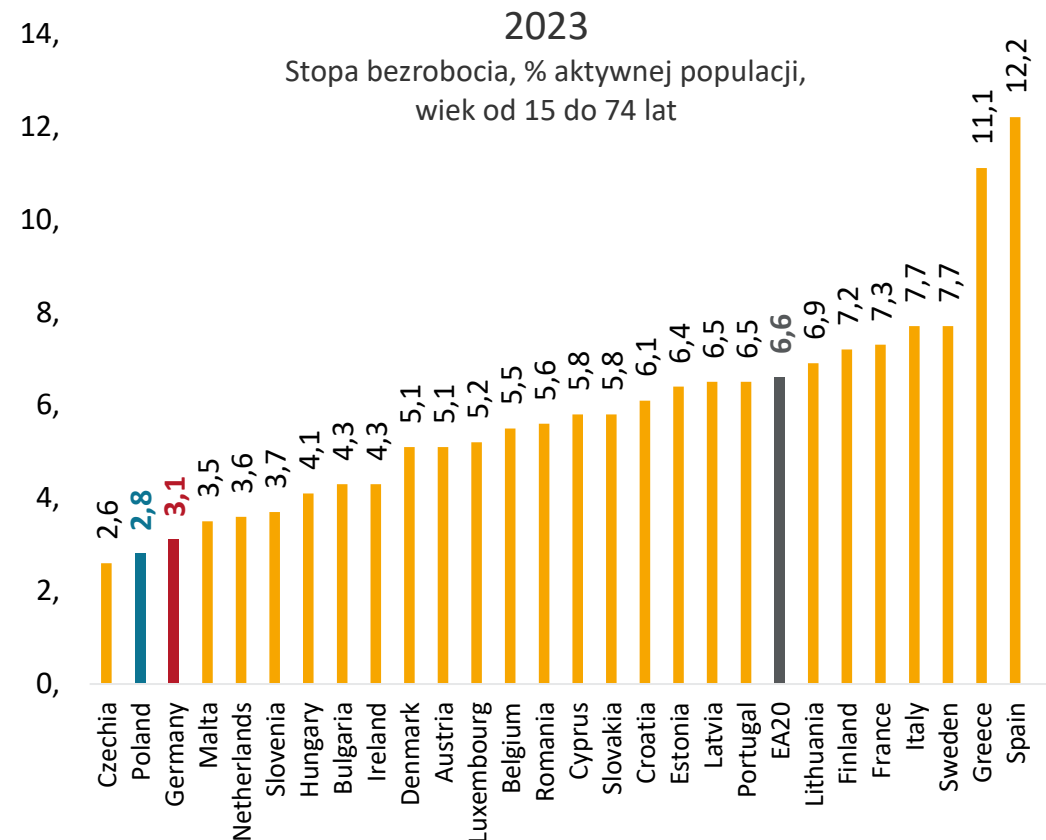
Źródło: Ameco

W Niemczech bezrobocie jest na jednym z najniższych poziomów w UE (dane roczne za 2023)

Bezrobocie

Źródło: EUROSTAT

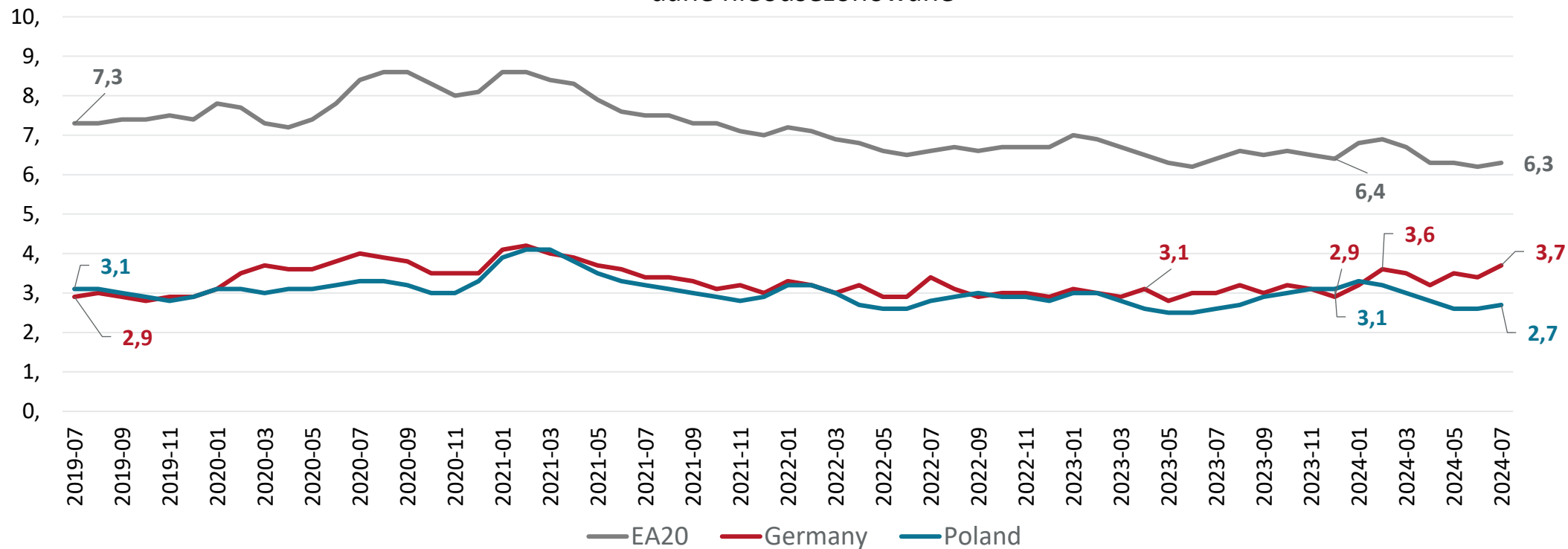

Źródło: EUROSTAT

Poziom bezrobocie w Niemczech delikatnie wzrósł.

Bezrobocie

Bezrobocie jako % aktywnej populacji
dane nieodsezonowane

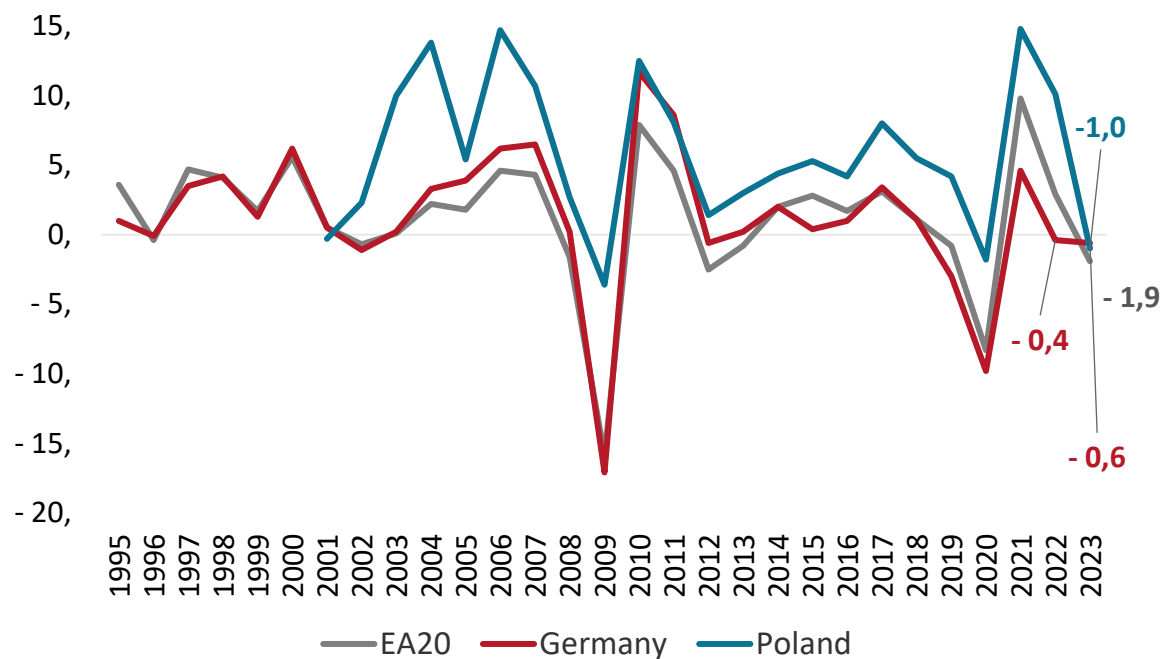
Źródło: EUROSTAT

Niemcy w 2023 r. odnotowali ujemną dynamikę produkcji po raz drugi z rzędu.

Przemysł

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego

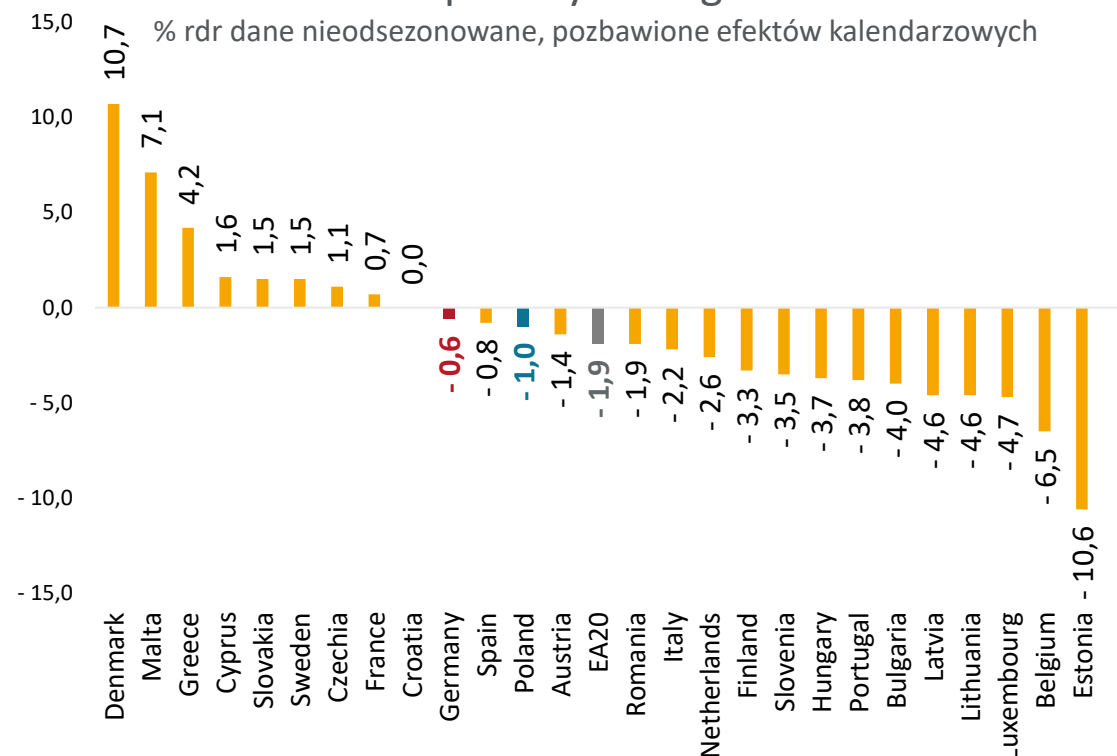
% rdr dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

Źródło: Eurostat

Dynamika sprzedaży przetwórstwa przemysłowego

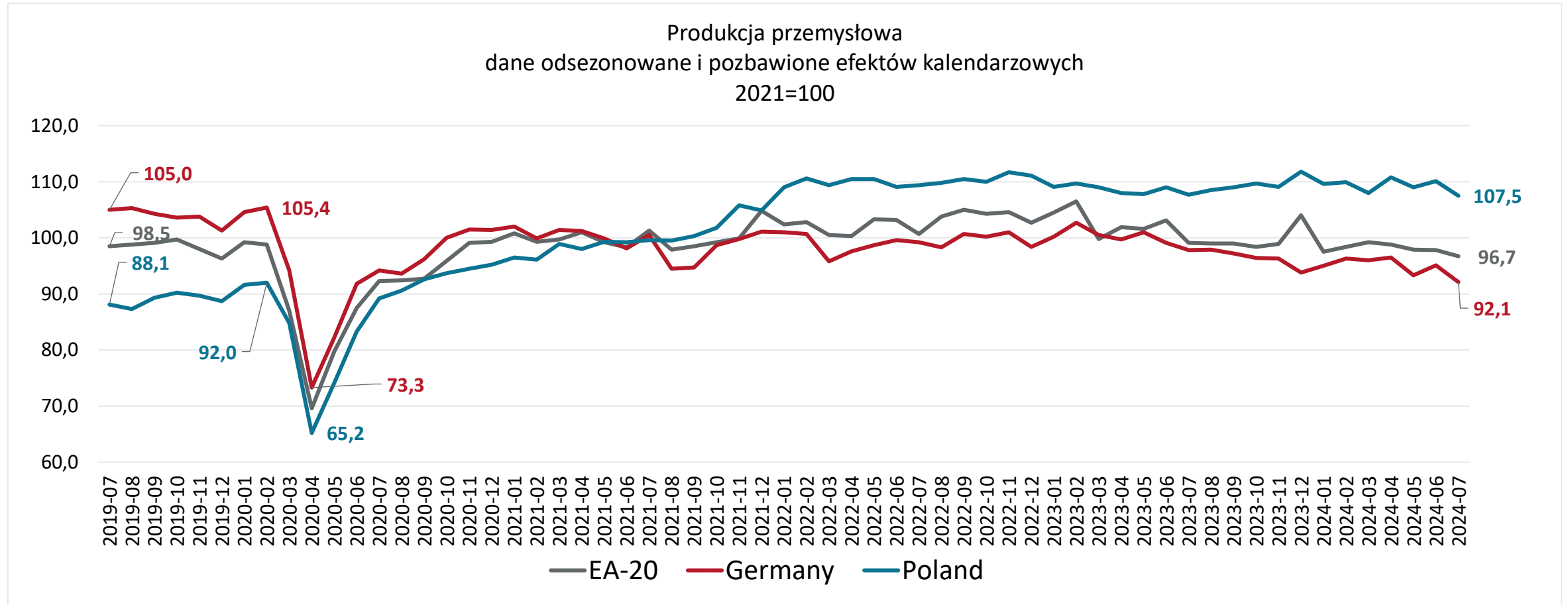
% rdr dane nieodsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych

Źródło: Eurostat

W niemieckim przemyśle po okresie stabilizacji na niskim poziomie wyraźnie widać trend malejący.

Przemysł

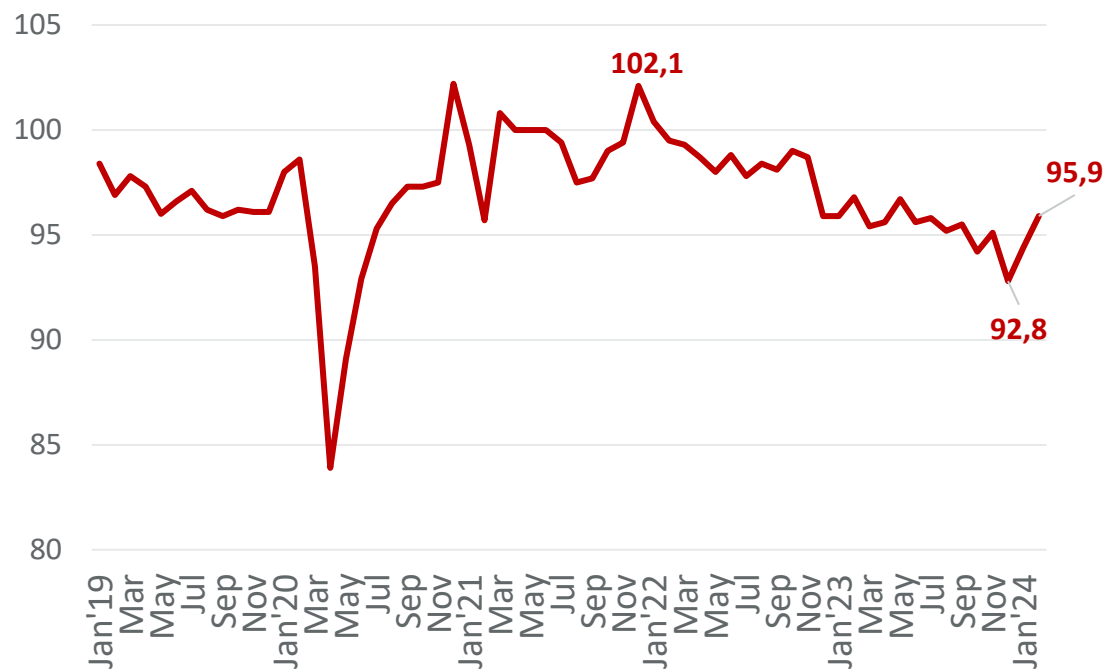

Źródło: Eurostat

Indeks produkcji wykazuje długoterminową tendencję spadkową. Jednocześnie indeks przejechanego przez ciężarówki dystansu ulega wahaniom - od stycznia 2022 r. zarysowany trend malejący.

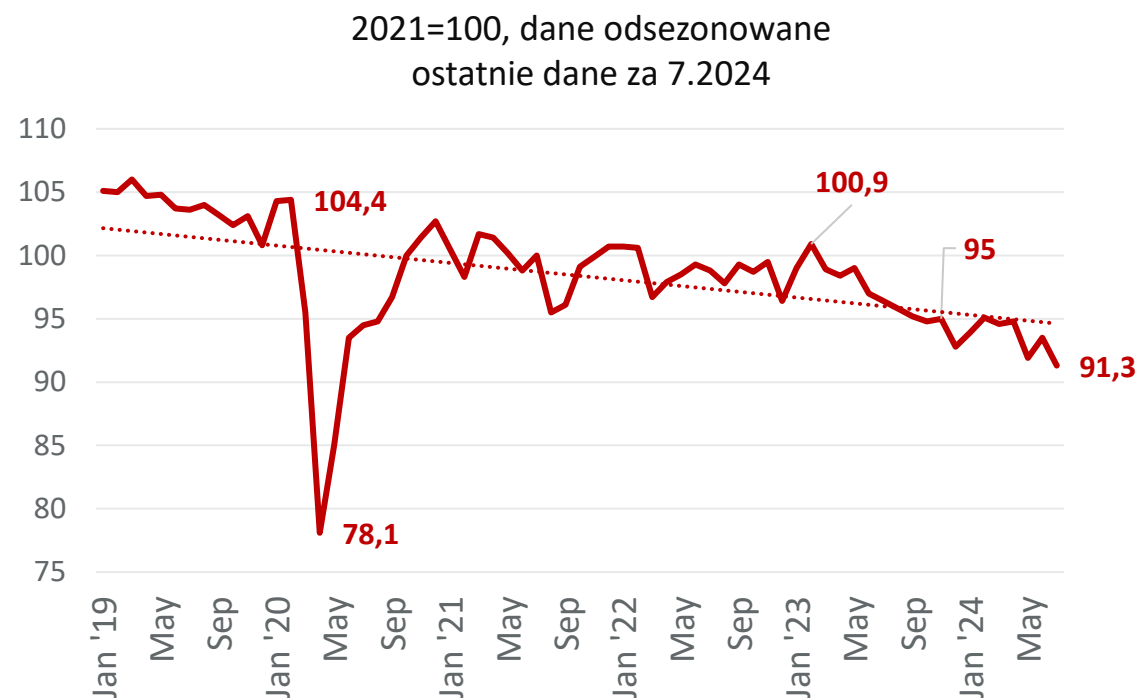
Przemysł

Indeks przejechanego dystansu przez ciężarówki 2021=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 08.2024

Źródło: Federal Office for Goods Transport, Federal Statistical Office. Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

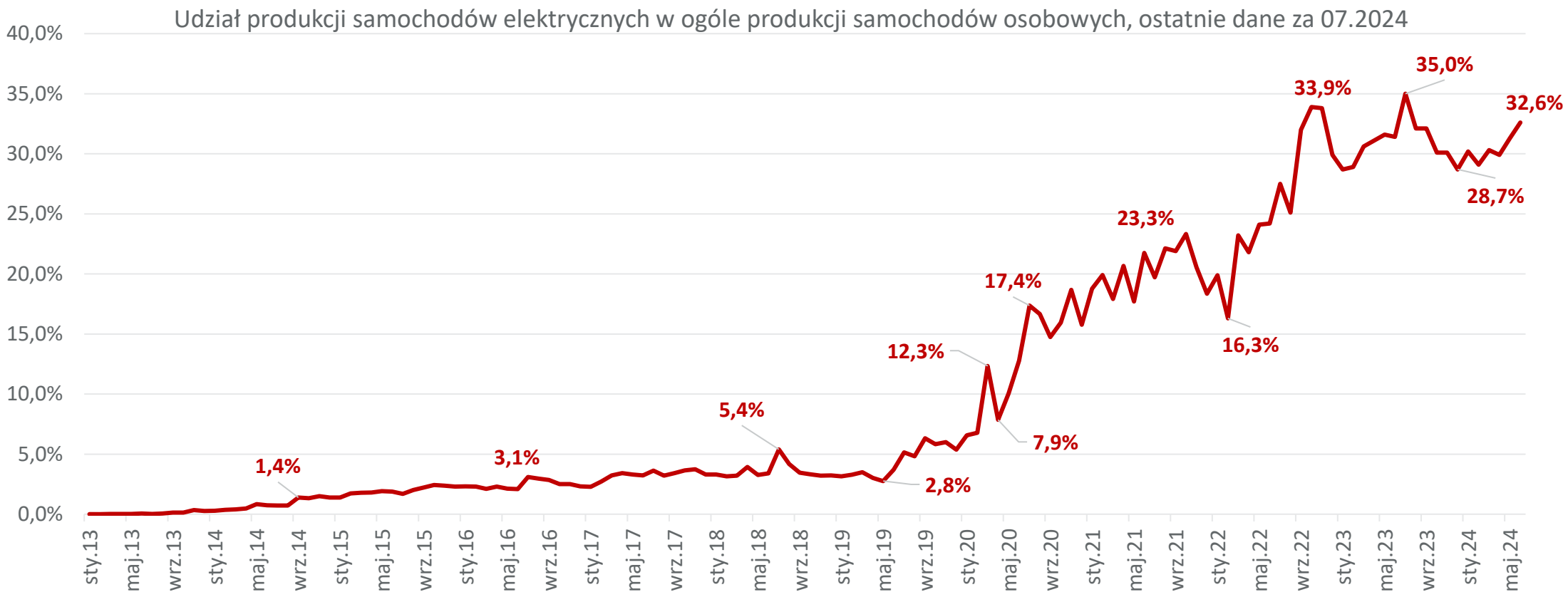
Indeks produkcji w przetwórstwie przemysłowym
2021=100, dane odsezonowane
ostatnie dane za 7.2024

Źródło: Federal Statistical Office, Calendar and seasonally adjusted value (X13 JDemetra)

Udział samochodów elektrycznych oscyluje pomiędzy 28% a 35%.

Przemysł

Źródło: Verband der Automobilindustrie

Niemiecki przemysł osiągnął możliwości produkcyjne ponad 100 tys. samochodów elektrycznych (BEV+PHEV) miesięcznie. Popyt wewnętrzny na „elektryki” ze względu na liczbę ludności jak i zamożność.

Przemysł

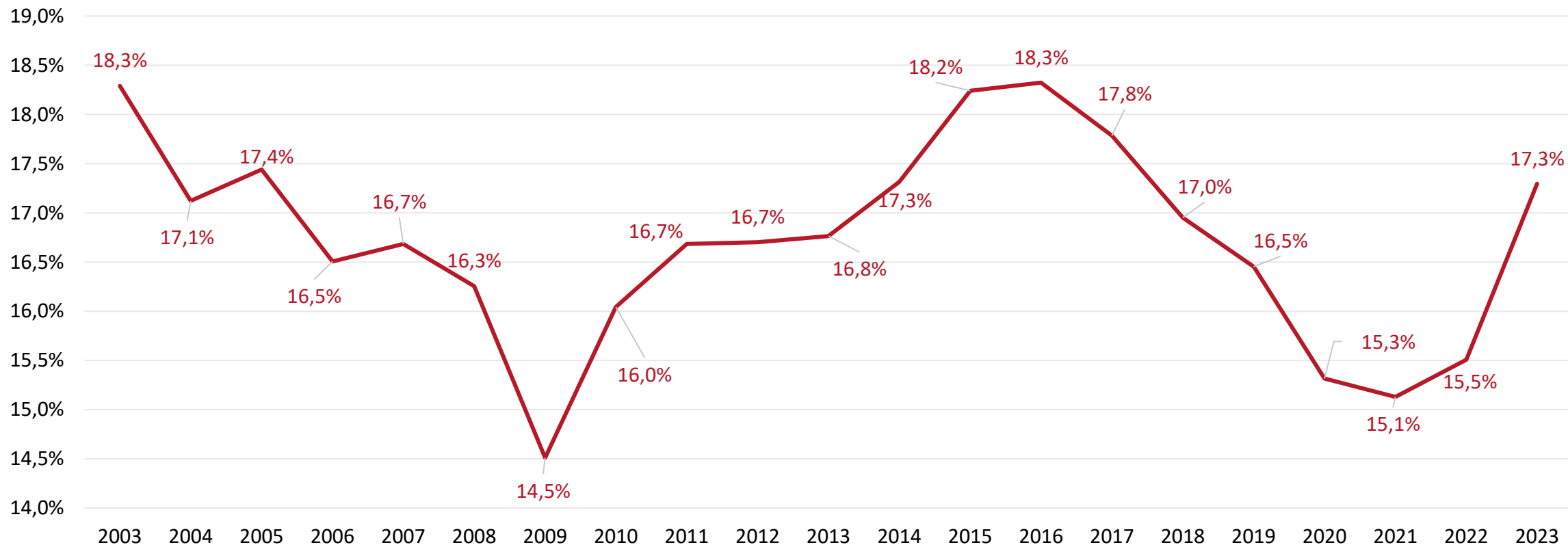

Źródło: Verband der Automobilindustrie,

Udział eksportu pojazdów nieszynowych i części do nich (kod CN 87) w eksporcie ogółem znacząco wzrósł.

Przemysł

Udział eksportu pojazdów nieszynowych i części do nich w eksporcie Niemiec ogółem

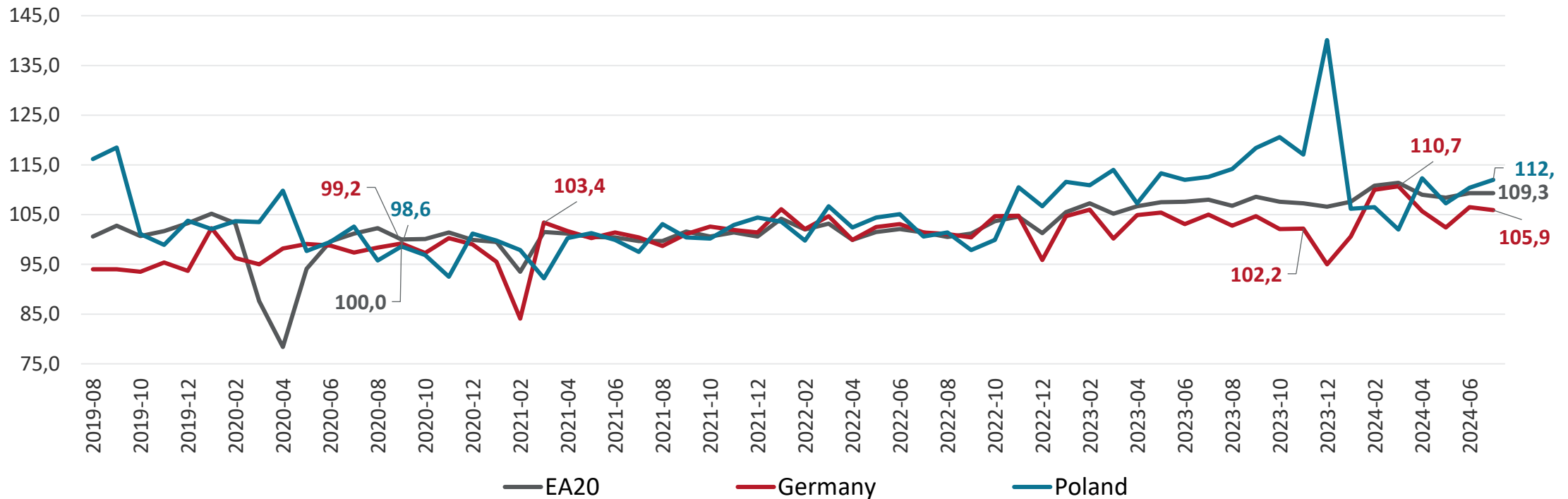

Źródło: ITC

Dane branży budowlanej w Niemczech nie wskazują znaczącej poprawy.

Budownictwo

Budowlanka, indeks produkcji
dane odsezonowane, pozbawione efektów kalendarzowych, 2021=100

Źródło: Eurostat

[Streszczenie](#)

[Koniunktura](#)

[PKB](#)

[Inflacja](#)

[Bezrobocie](#)

[Przemysł](#)

[Budownictwo](#)

[Konsumpcja](#)

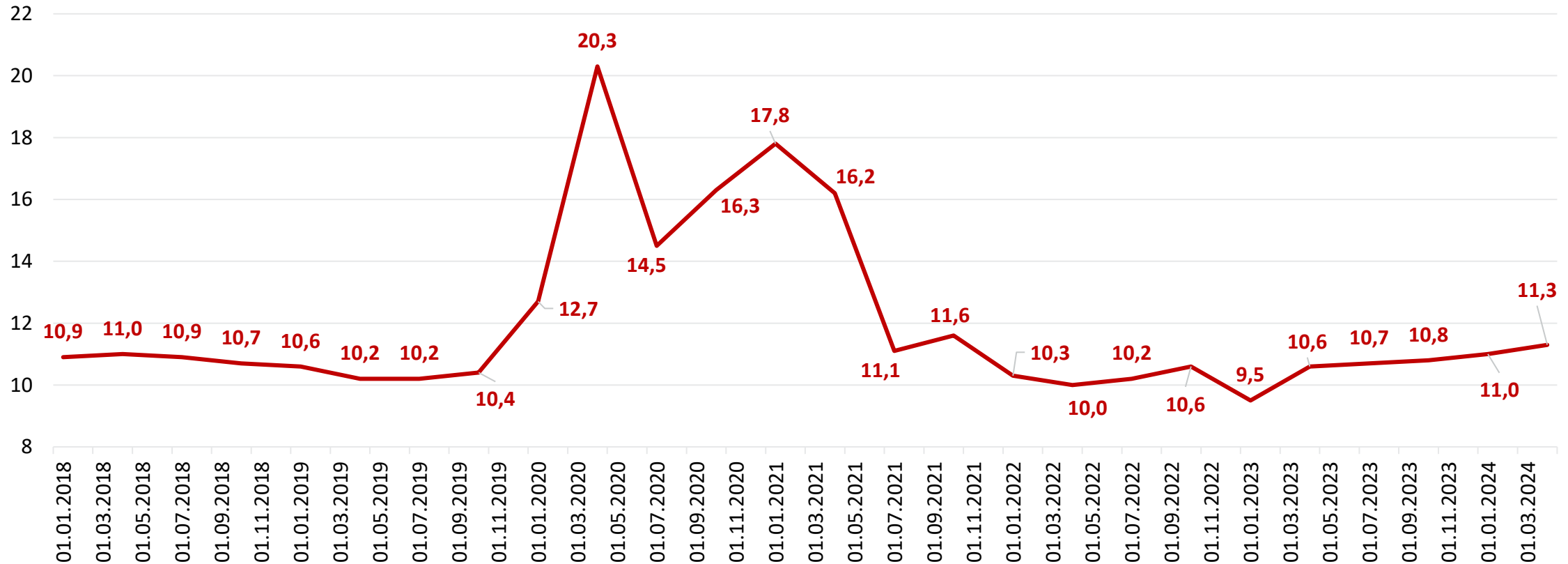
[Handel
Zagraniczny](#)

[Upadłości](#)

Stopa oszczędności gospodarstw domowych powróciła do poziomów zbliżonych do tych sprzed COVID-19.

Konsumpcja

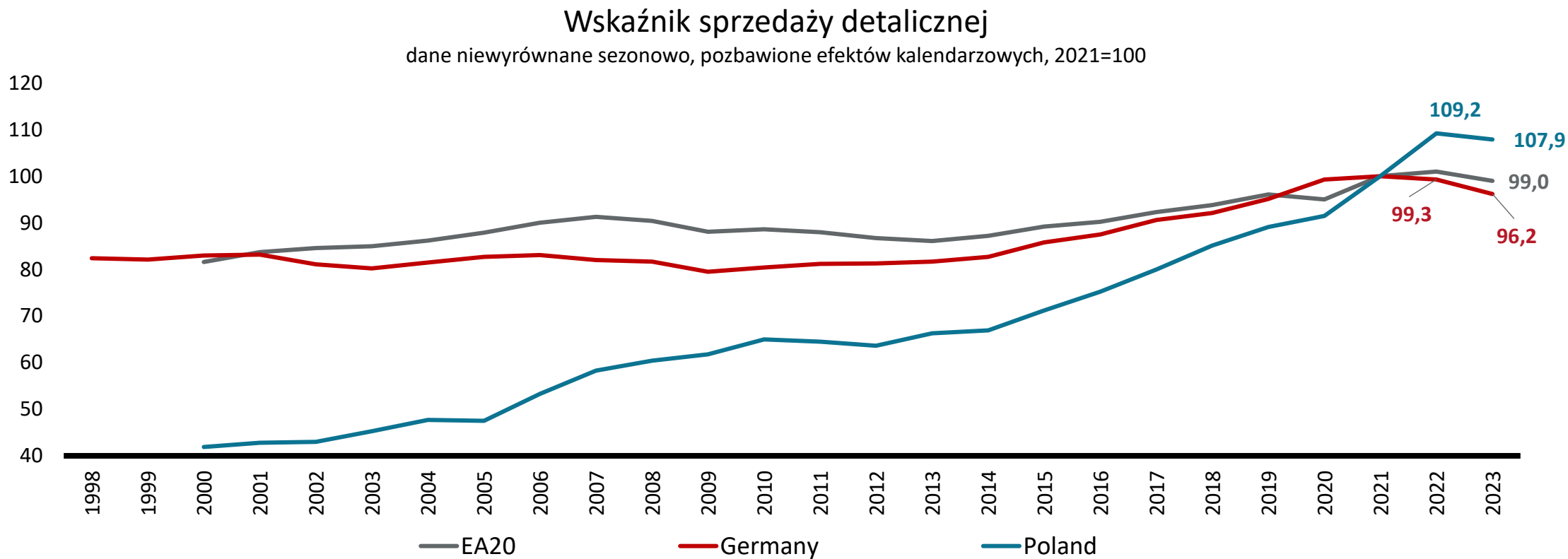
Stopa oszczędności gospodarstw domowych - ostatnie dane za 06.2024

Źródło: Macrobond; Germany, Income Approach, Savings, Private Households, Rate, SA (BV4.1)

W 2023 r. wskaźnik sprzedaży handlu detalicznego uległ obniżeniu.

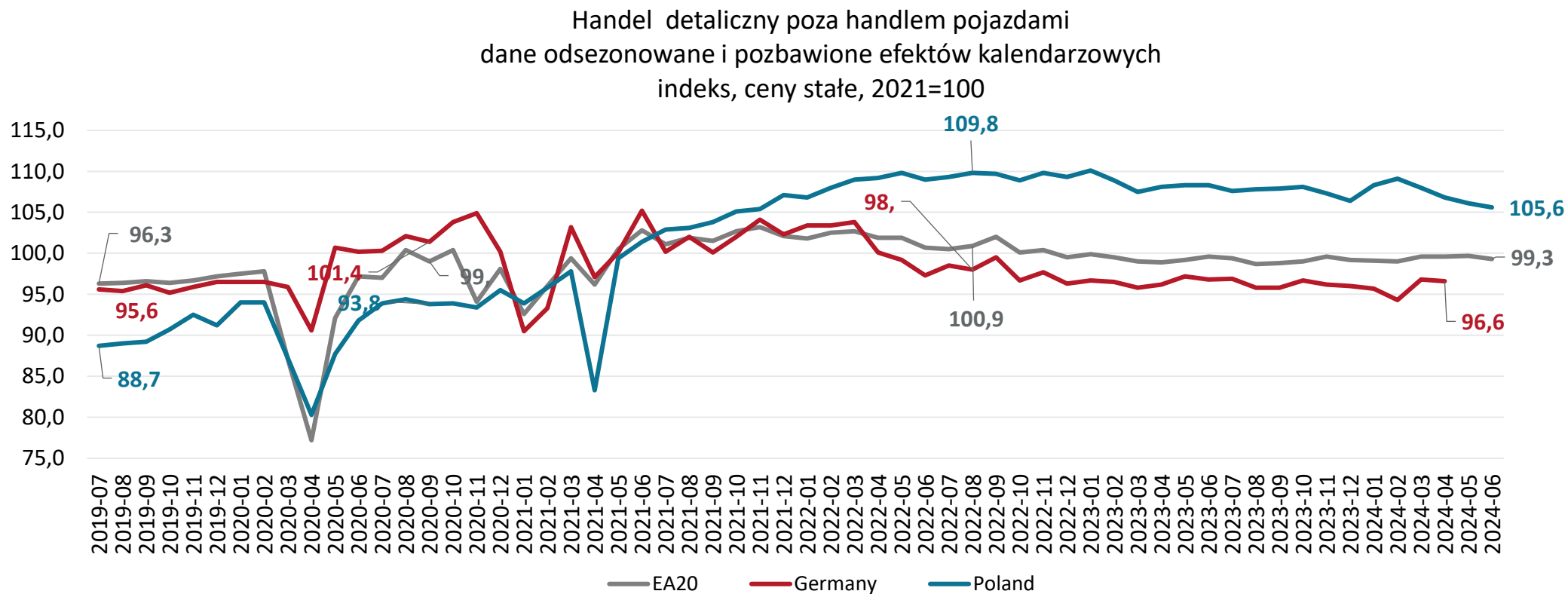
Konsumpcja

Źródło: Eurostat

Wskaźnik poziomu handlu detalicznego w Niemczech jest na niskim poziomie (ostatnie dane za maj).

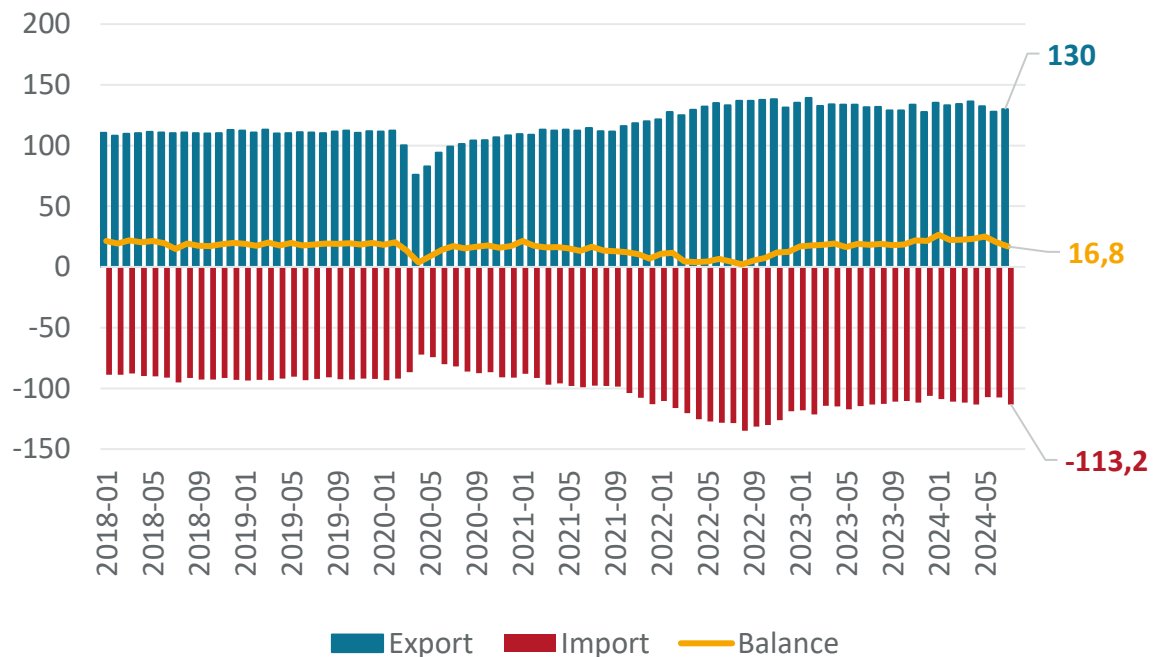
Konsumpcja

Źródło: Eurostat

Handel zagraniczny Niemiec

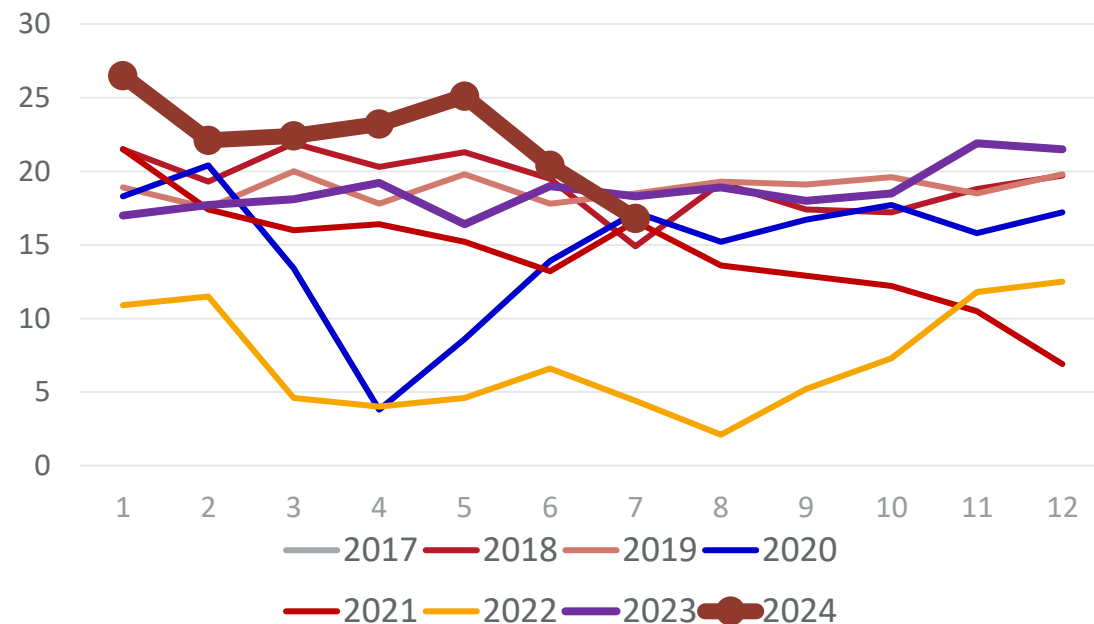
miliardy Euro, miesięcznie,
ostatnie dane za styczeń 2024

W porównaniu do grudnia 2019 eksport w styczniu 2024 wzrósł o 21,2% a import o 18,0%.

Saldo handlu zagranicznego Niemiec

miliardy Euro, miesięcznie

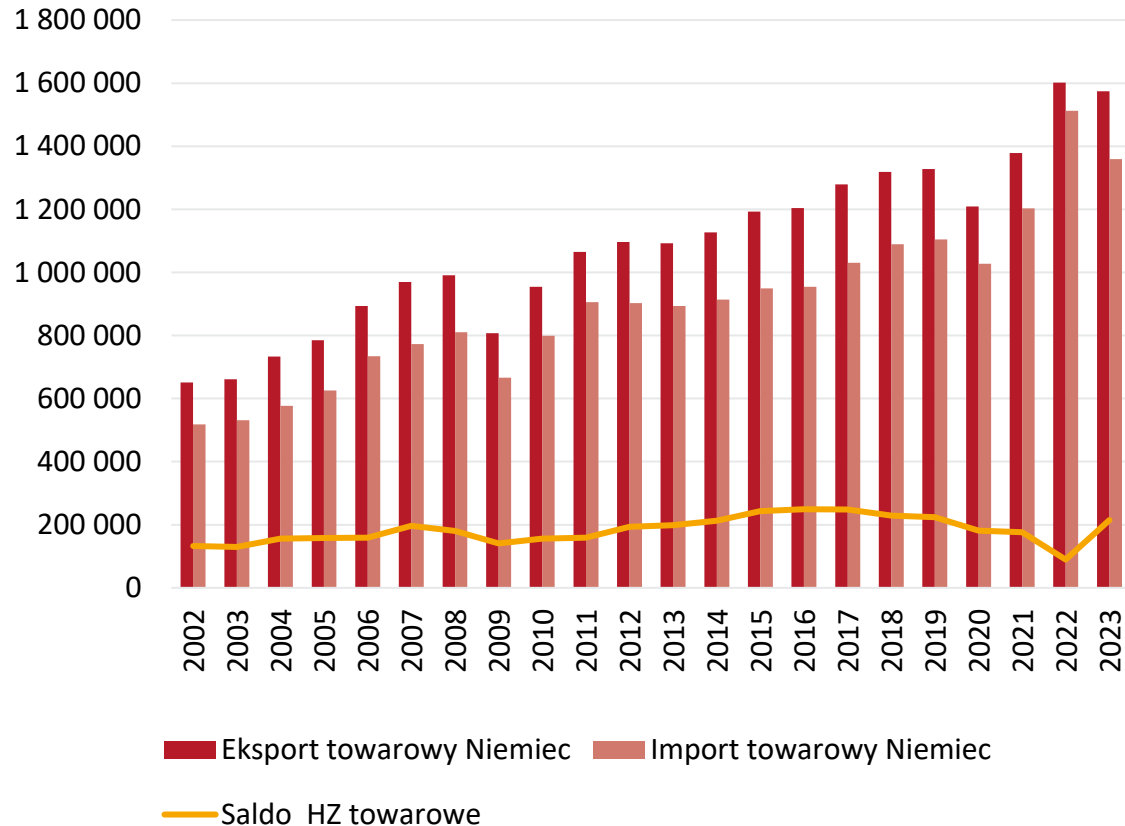
Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Arima, SA

Źródło: Destatis; Economy, Short-term indicators, Exports, Imports & Balance, X13 Arima SA

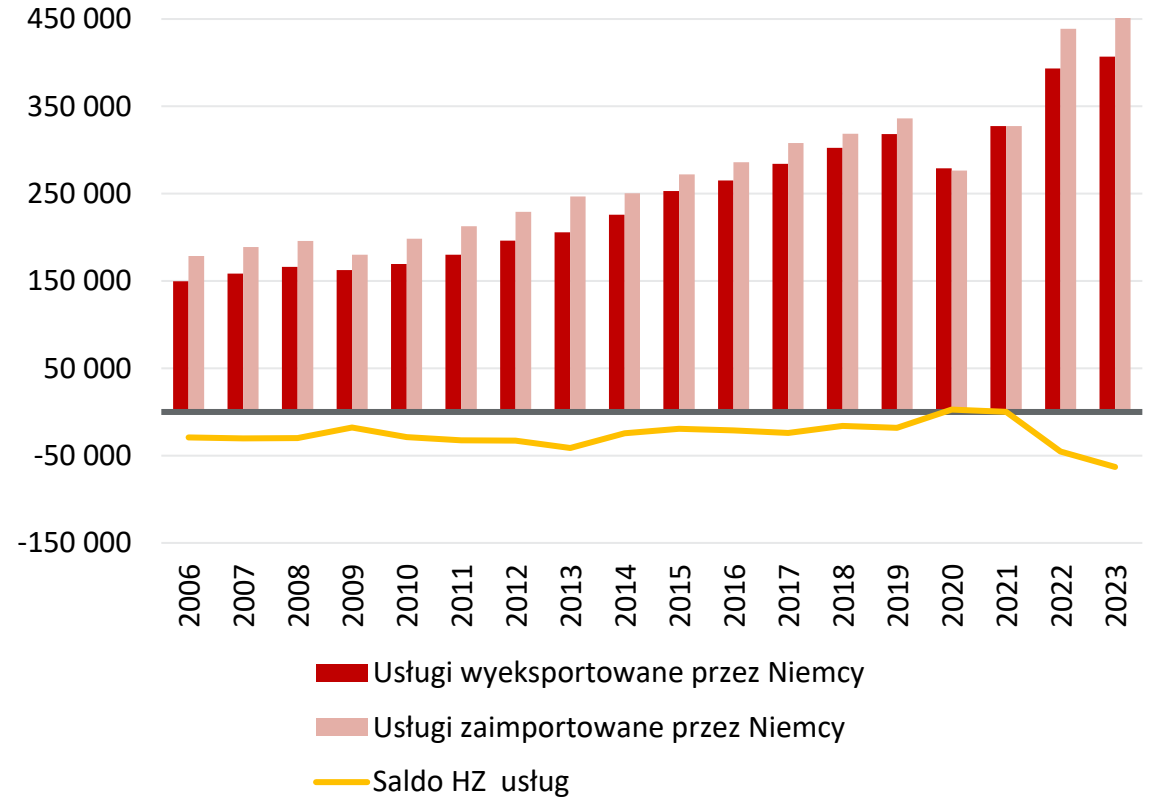
W 2023 r. eksport Niemiec zmalał – jednocześnie saldo handlu zagranicznego uległo poprawie, ponieważ jeszcze bardziej zmalał import. Po dwóch latach przerwy pojawiło się ujemne saldo usług, które w roku 2023 uległo dalszemu pogorszeniu.

Handel zagraniczny

wymiana towarowa Niemiec w mln EUR

wymiana usług Niemiec w mln EUR

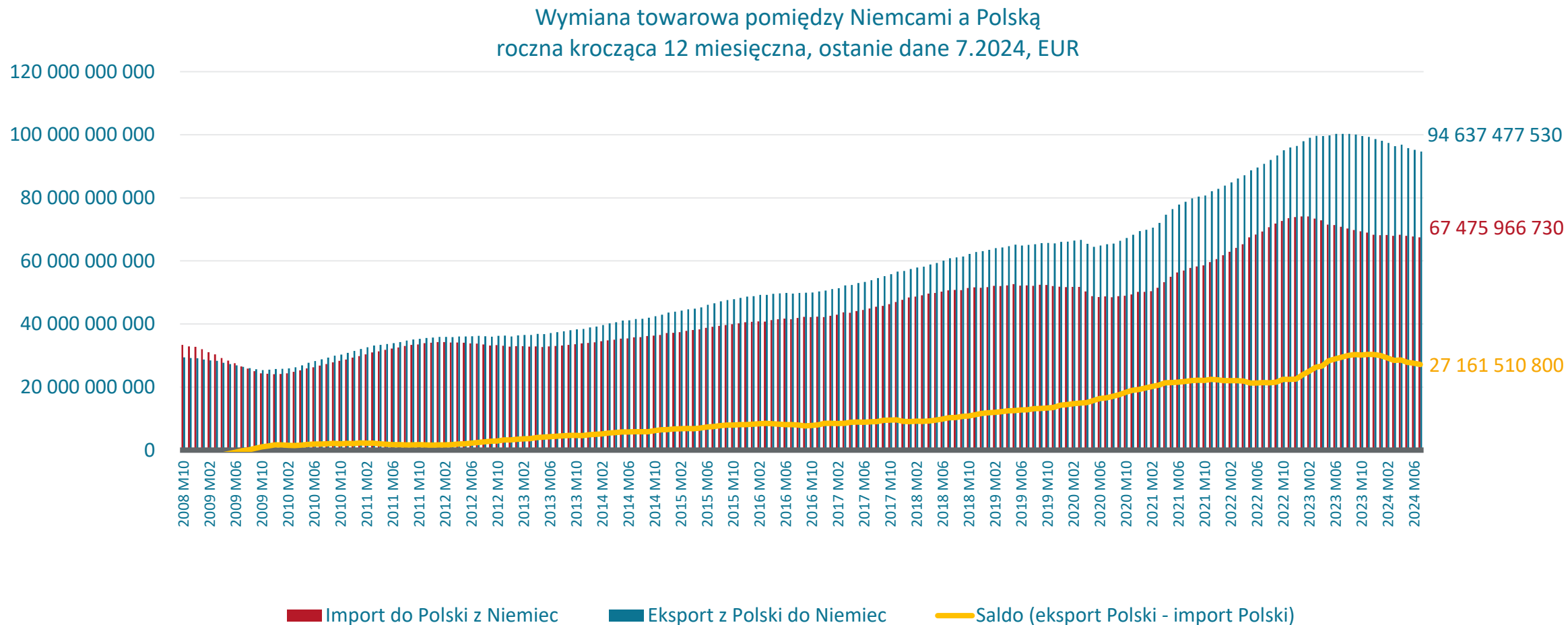

Źródło: ITC

Źródło: ITC

Od sierpnia 2009 Polska ma nadwyżkę w handlu towarami z Niemcami.

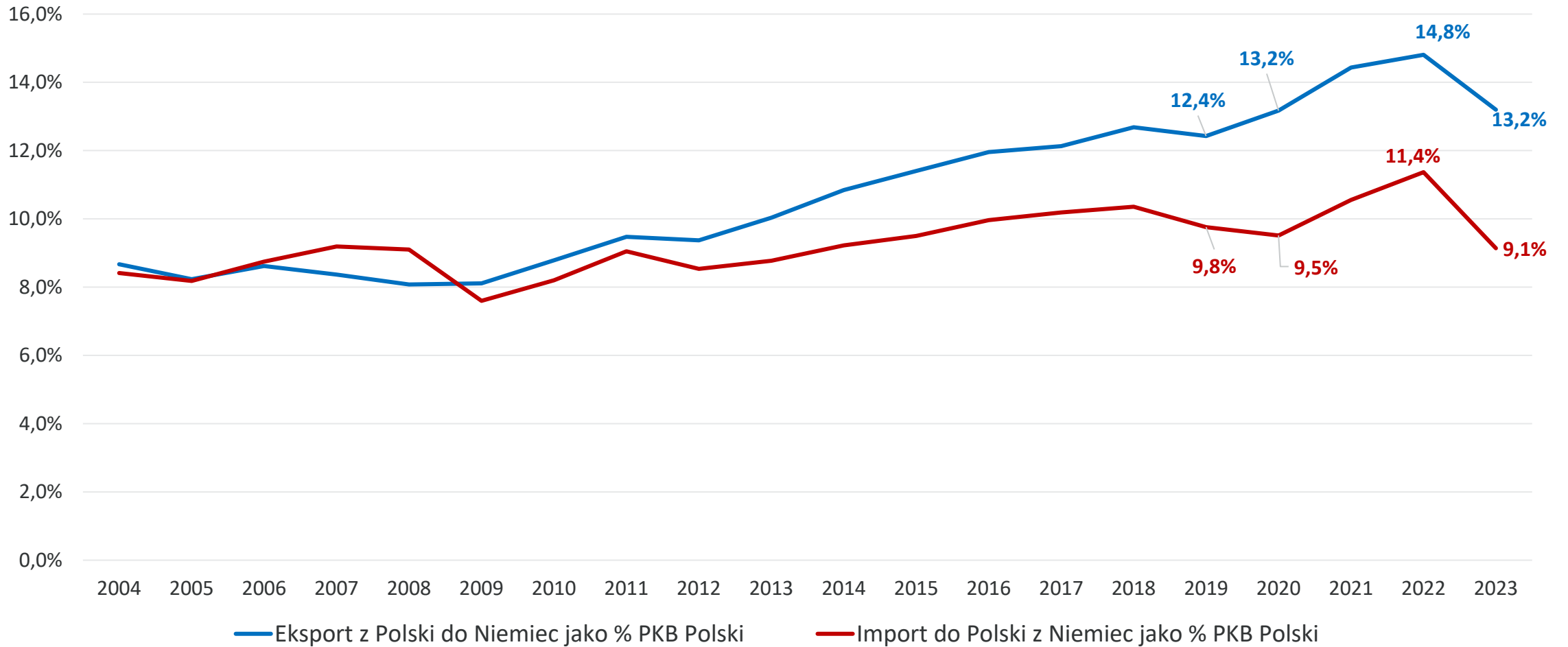
Handel zagraniczny

Źródło: GUS

Niemcy są ważne dla polskiej gospodarki, jednakże nastąpiło tąpnięcie w udziale obrotów handlu zagranicznego z Niemcami w stosunku do polskiego PKB.

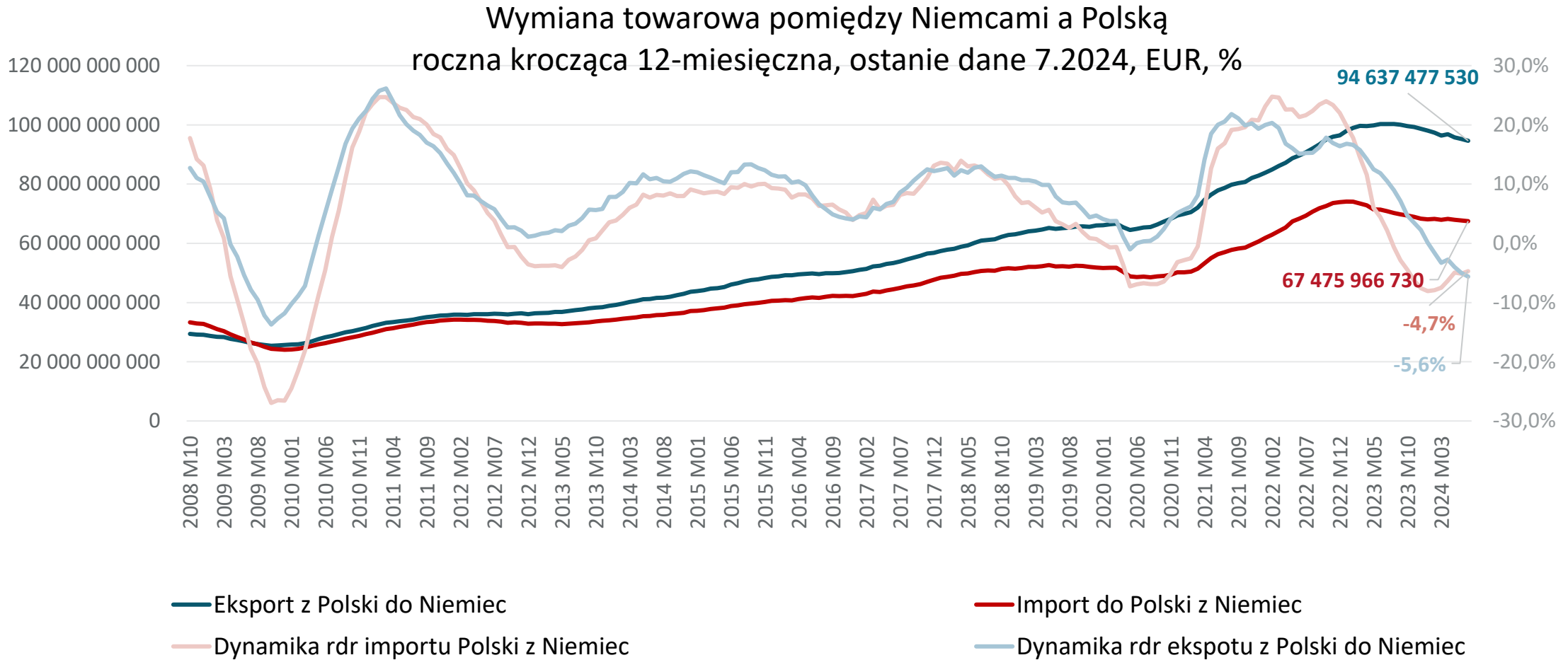
Handel zagraniczny

Źródło: GUS, IMF, statystyki w USD ceny bieżące

Zarówno dynamika importu z Niemiec do Polski jak i eksportu do Niemiec z Polski jest ujemna.

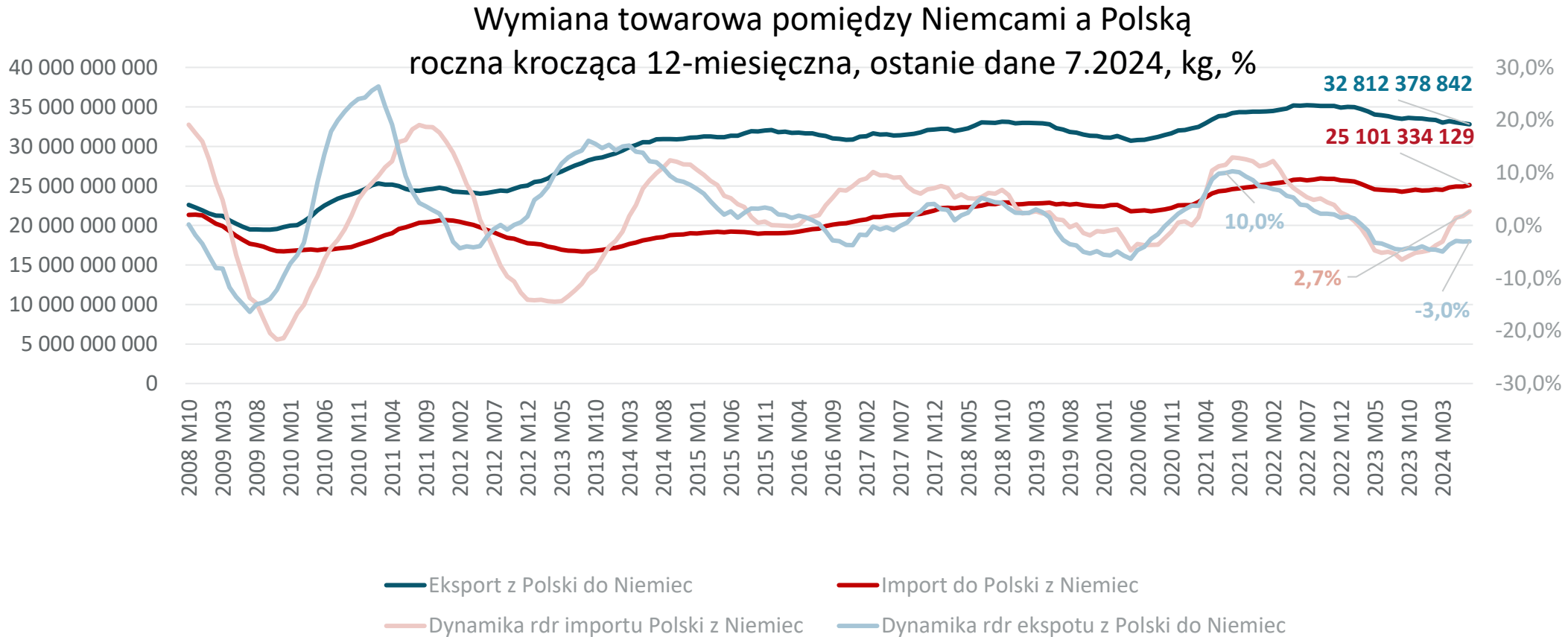
Handel zagraniczny

Źródło: GUS

Zarówno dynamika importu z Niemiec do Polski jak i eksportu do Niemiec z Polski jest ujemna w kg.

Handel zagraniczny

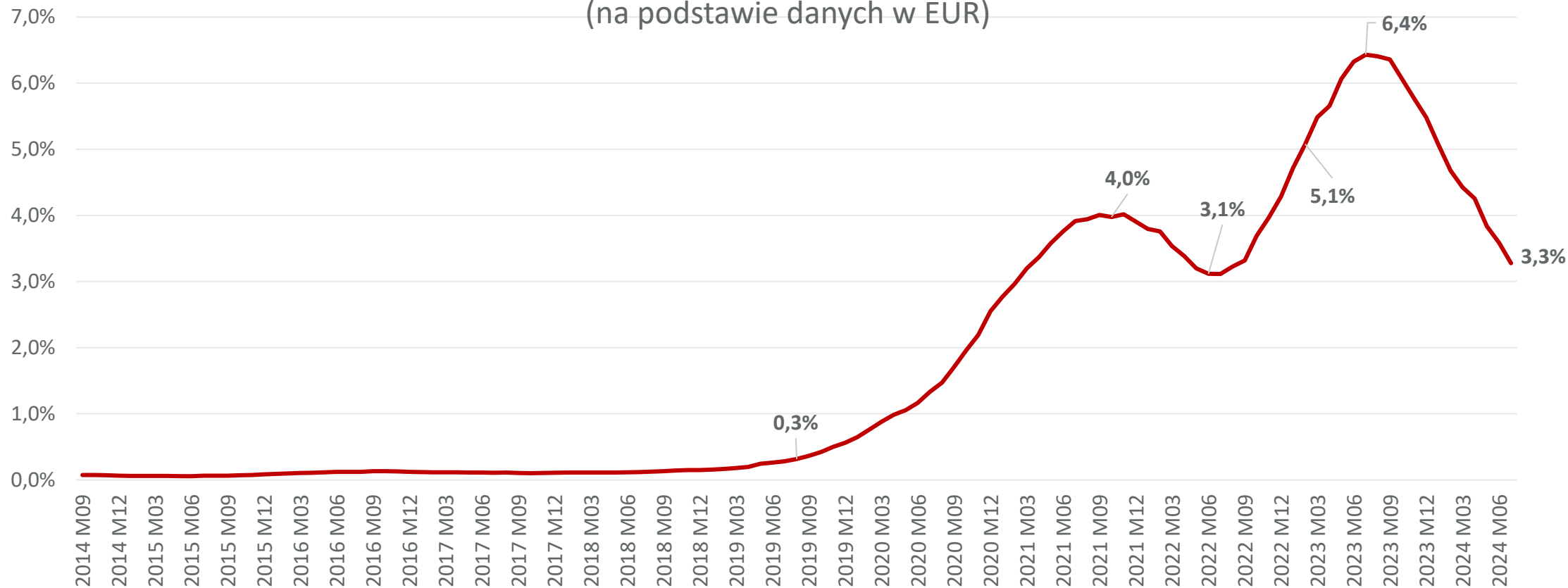

Źródło: GUS

Akumulatory litowo-jonowe w polskim eksporcie do Niemiec stanowiły istotną część. Nastąpił znaczący spadek udziału akumulatorów w litowo-jonowych w eksporcie do Niemiec.

Handel zagraniczny

Udział w eksporcie z Polski do Niemiec akumulatorów litowo-jonowych
(na podstawie danych w EUR)

Źródło: GUS

Terms of trade Niemiec wzrósł ponownie powyżej 100 pkt.

Handel zagraniczny

Źródło: Macrobond

Streszczenie

Koniunktura

PKB

Inflacja

Bezrobocie

Przemysł

Budownictwo

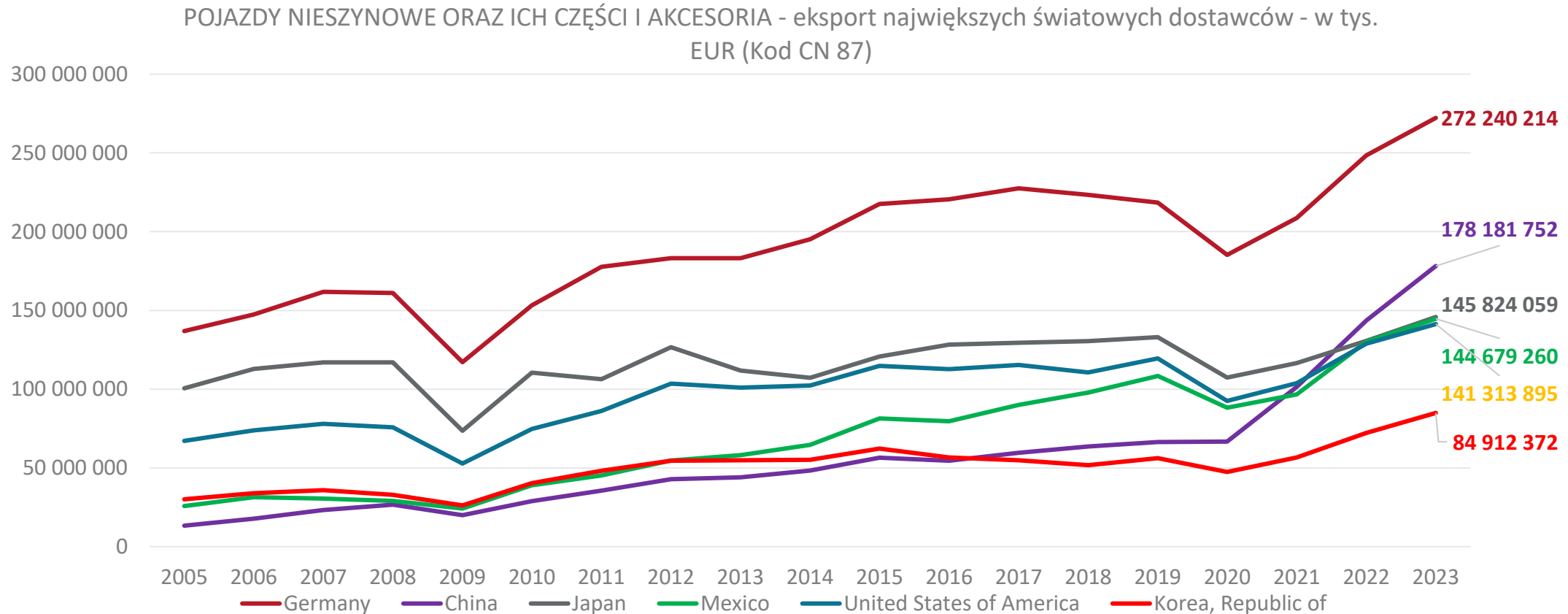
Konsumpcja

Handel
Zagraniczny

Upadłości

Niemcy wciąż są potęgą jeśli chodzi o eksport branży automotive i zajmują pod tym względem 1 miejsce na świecie. Chiny w bardzo dynamiczny sposób zostały 2 (w 2020 r. 5 miejsce) eksporterem branży automotive.

Handel zagraniczny

Źródło: ITC

Streszczenie

Koniunktura

PKB

Inflacja

Bezrobocie

Przemysł

Budownictwo

Konsumpcja

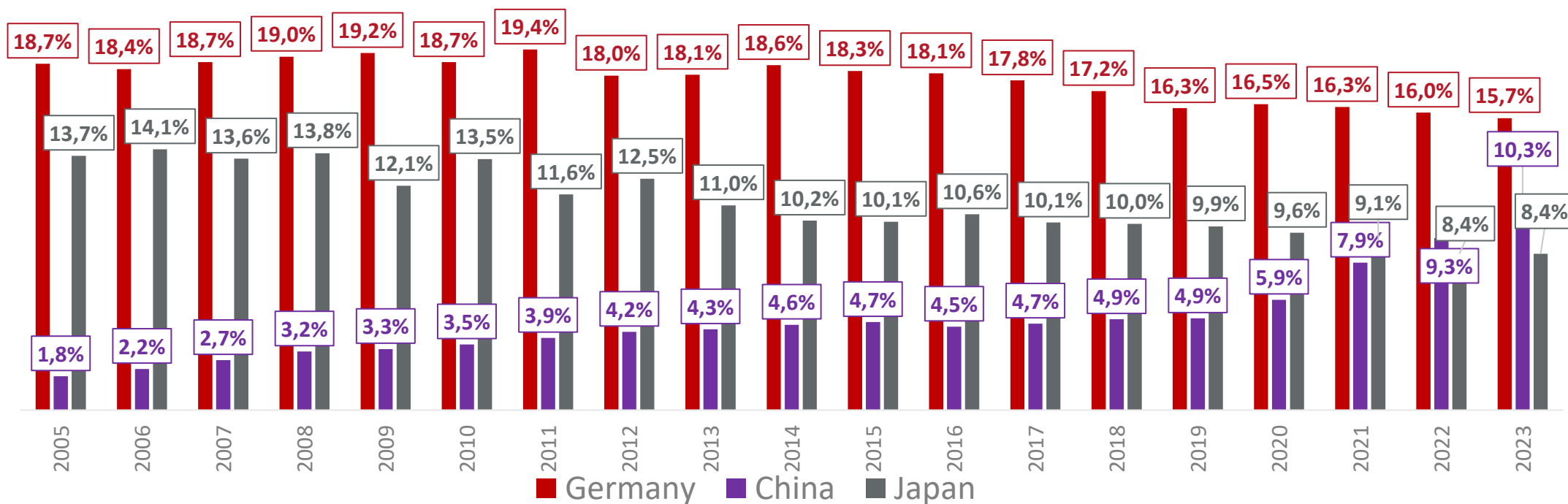
Handel Zagraniczny

Upadłości

Dystans pomiędzy Niemcami a Chinami pod względem eksportu branży automotive **maleje**.

Handel zagraniczny

Udział w światowym eksporcie - POJAZDY NIESZYNOWE ORAZ ICH CZĘŚCI I AKCESORIA,
w %, (Kod CN 87)

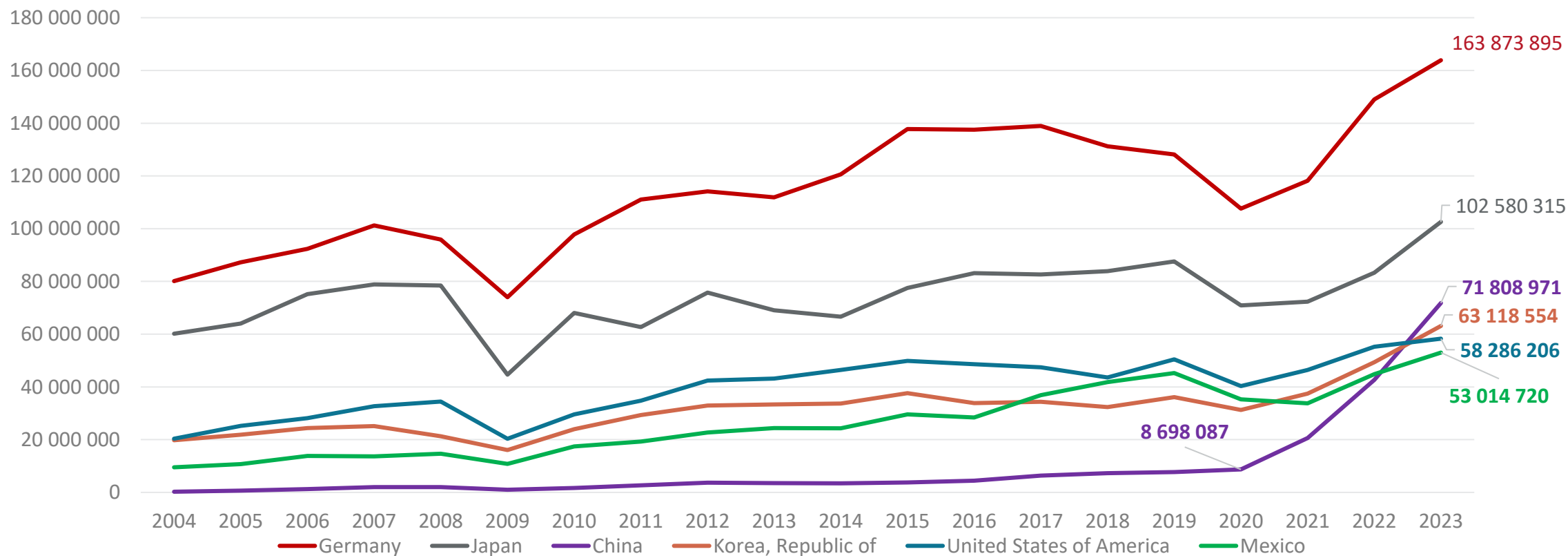

Źródło: ITC

Wartość wyeksportowanych przez Niemcy samochodów osobowych rośnie. Jednocześnie wśród eksporterów samochodów. Chiny dynamicznie awansowały na trzecią pozycję.

Handel zagraniczny

Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób - eksport największych światowych dostawców - w tys. EUR, (Kod CN 8703)

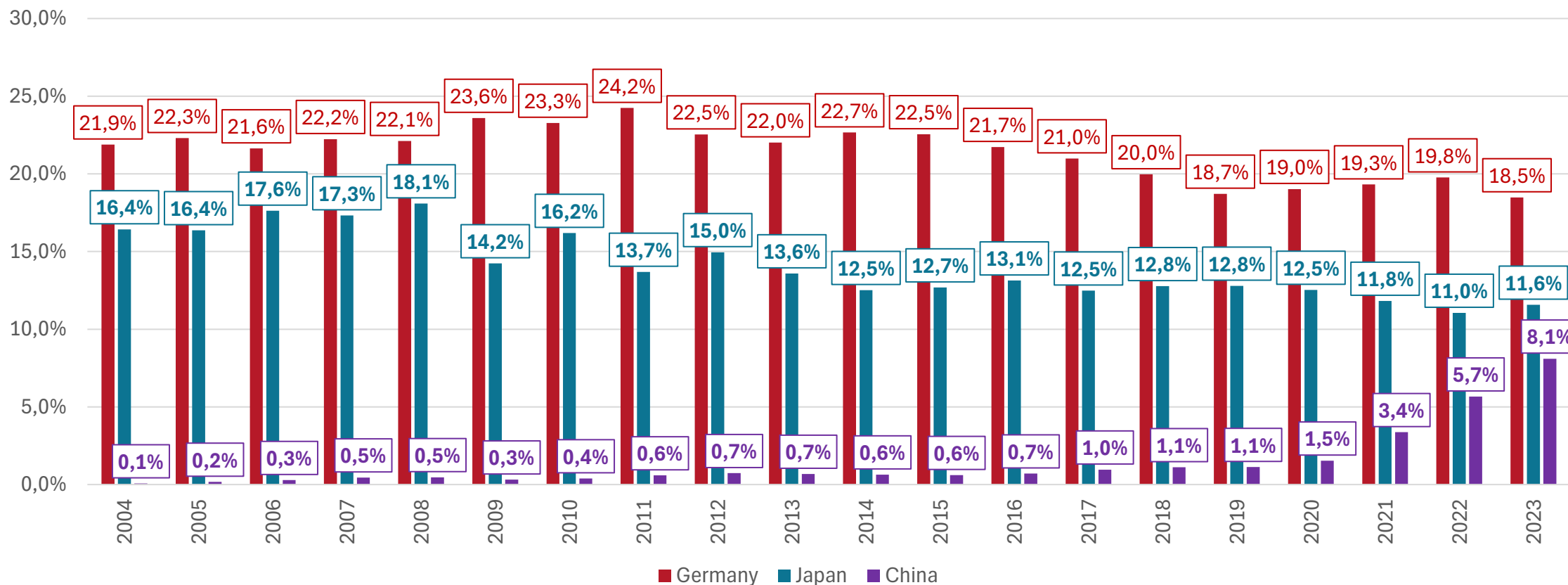

Źródło: ITC

Niemcy są wciąż najistotniejszym eksporterem samochodów osobowych na świecie. Jednakże w ciągu 20 lat ich udział w światowym eksporcie samochodów osobowych uległ delikatnemu zmniejszeniu.

Handel zagraniczny

Udział w światowym eksporcie - Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób

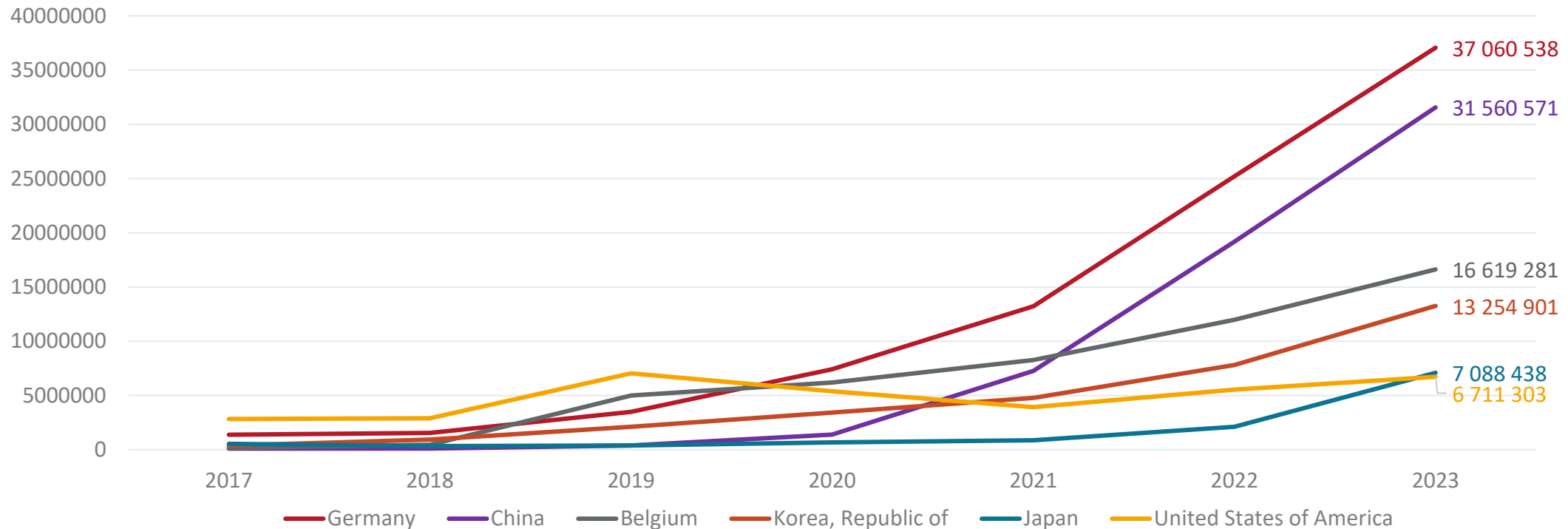

Źródło: ITC

Niemcy i zaraz po nich Chiny są największymi eksporterami samochodów napędzanych jedynie silnikiem elektrycznym.

Handel zagraniczny

Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu - eksport największych światowych dostawców - w tys. EUR, (Kod CN 870380)

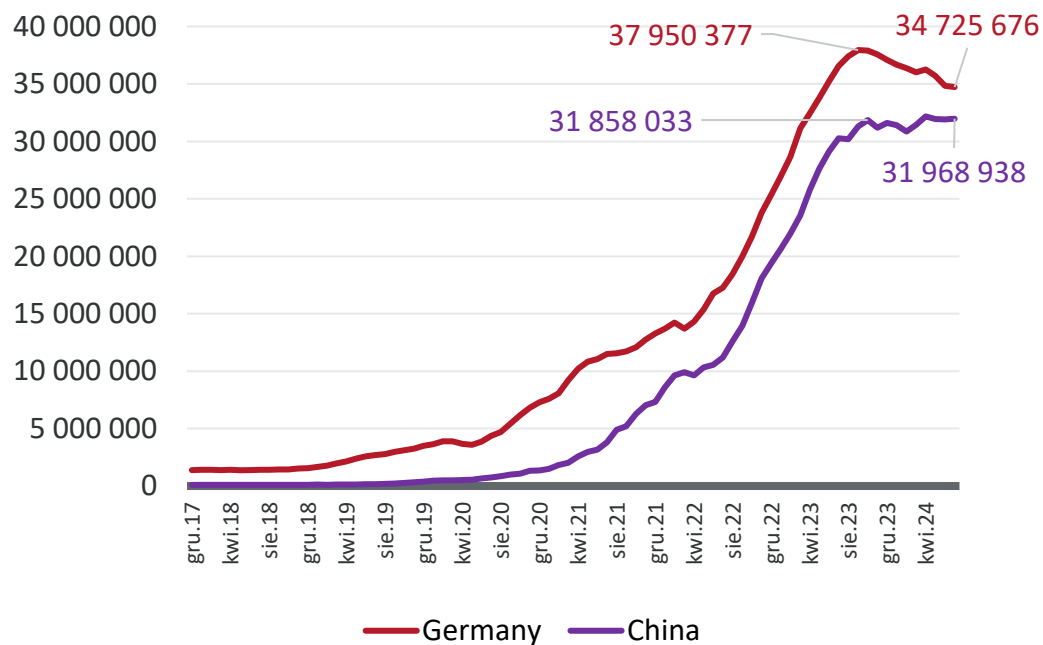

Źródło: ITC

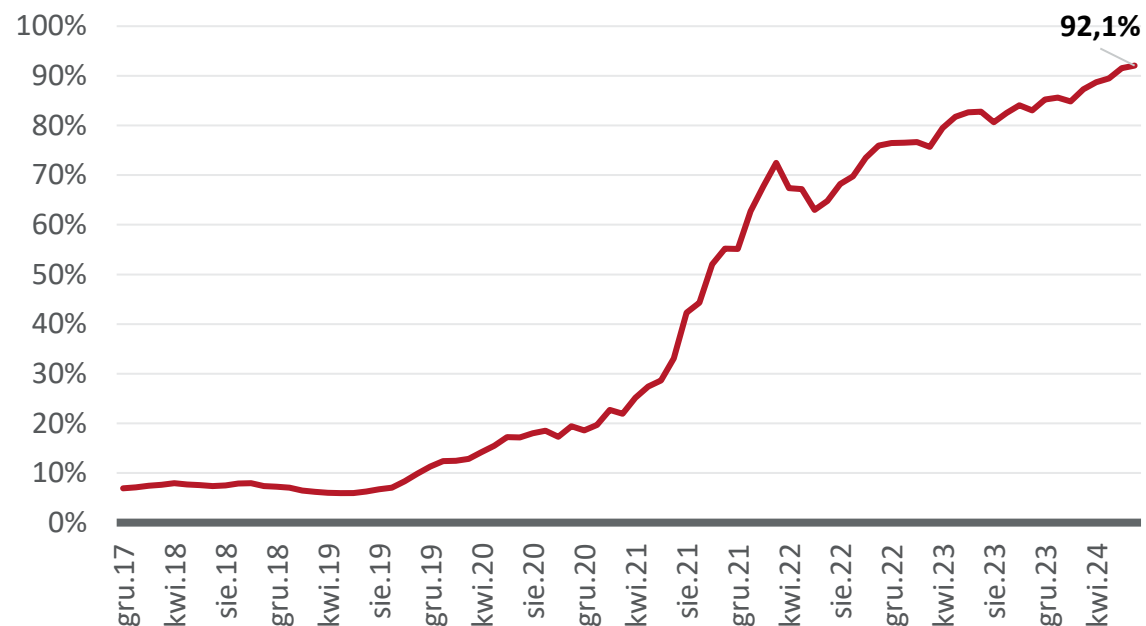
Eksport samochodów elektrycznych z Niemiec ma tendencję malejącą, natomiast Chiny odnotowują w tej kategorii stagnację. Efektem jest zbliżanie się Chin do poziomu eksportu Niemiec w tej kategorii.

Handel zagraniczny

Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu - eksport w tys. EUR, (Kod CN 870380), roczna krocząca ostatnie dane za lipiec 2024

Wartość chińskiego eksportu samochodów jedynie z silnikiem elektrycznym do eksportu Niemiec w tej samej kategorii, na rocznej kroczącej w EUR, ostatnie dane za lipiec 2024

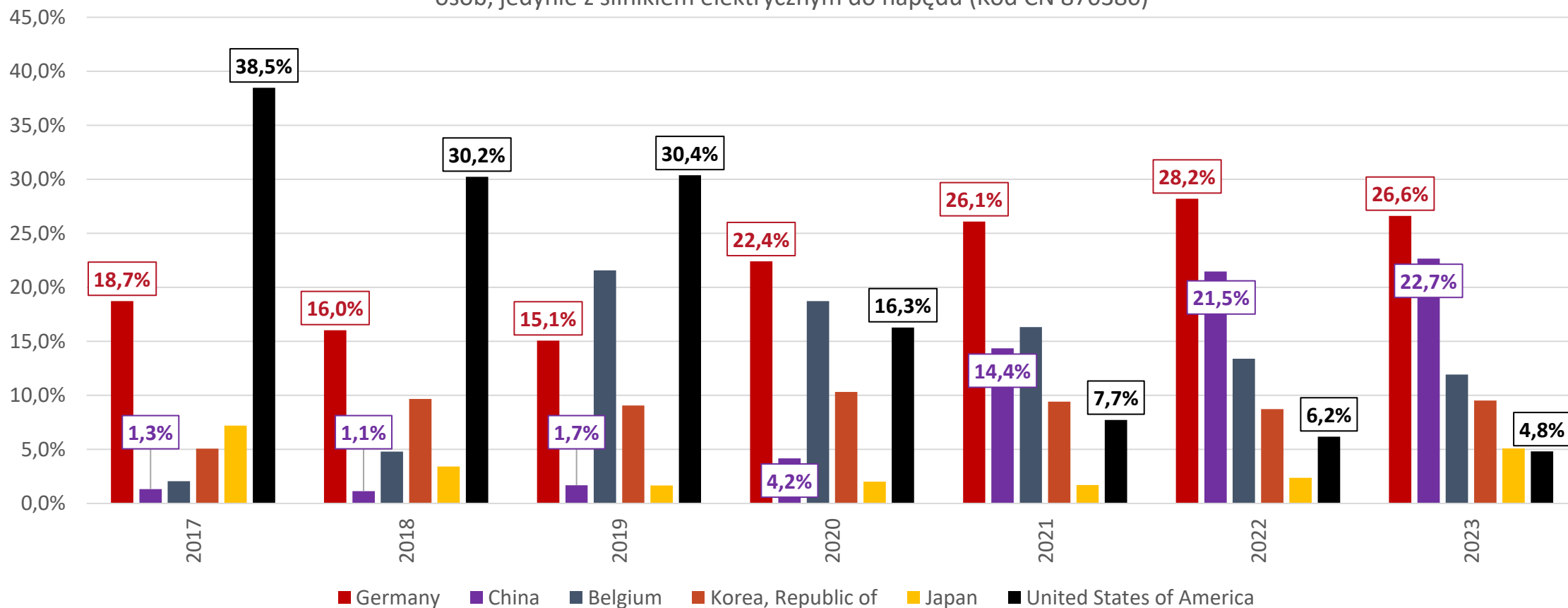

Źródło: ITC

Chiny relatywnie niewiele ustępują Niemcom pod względem eksportu samochodów jedynie z silnikiem elektrycznym.

Handel zagraniczny

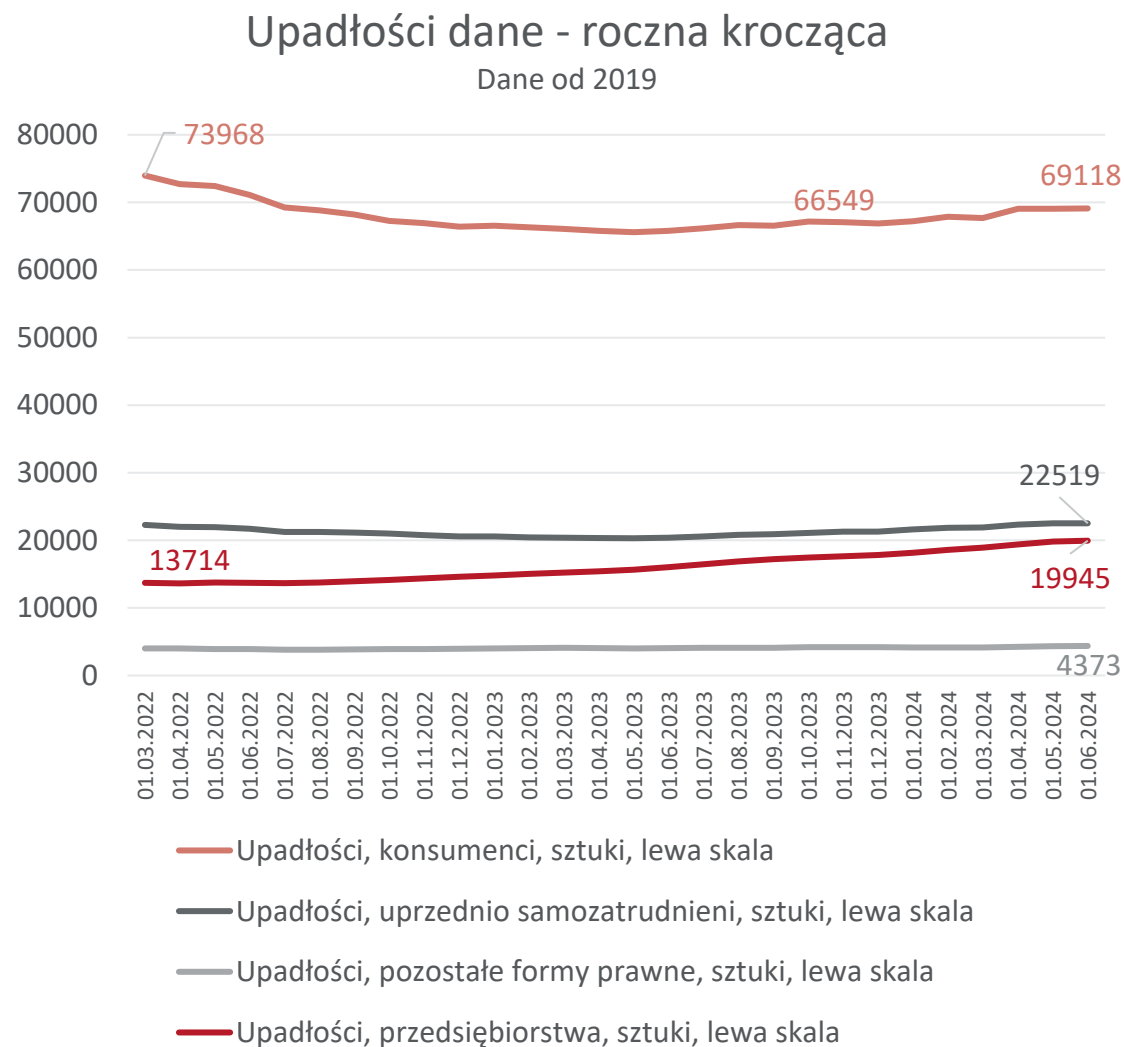
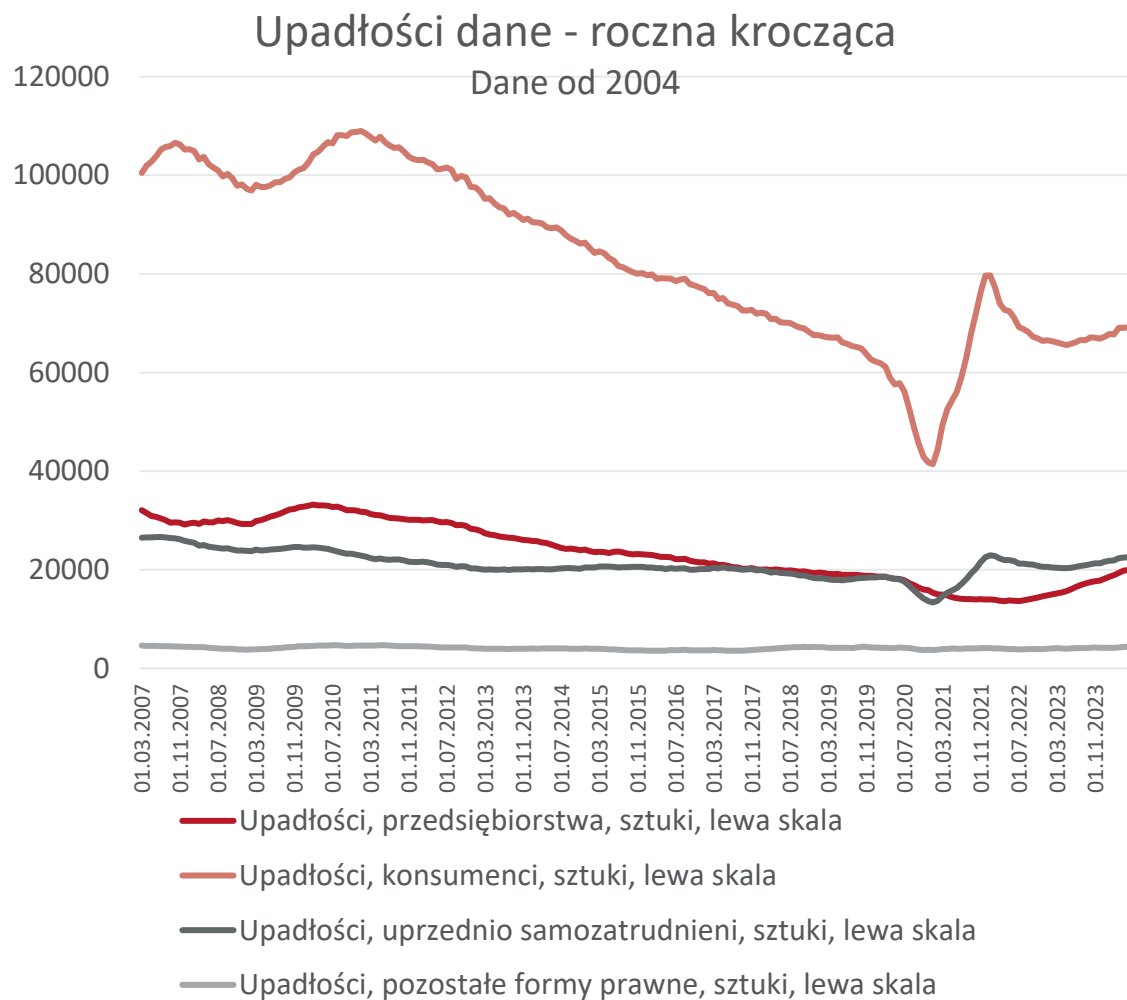
Udział w światowym eksporcie - Samochody i pozostałe pojazdy silnikowe przeznaczone zasadniczo do przewozu < 10 osób, jedynie z silnikiem elektrycznym do napędu (Kod CN 870380)

Źródło: ITC

Upadłości wśród konsumentów - wzrost; wśród przedsiębiorców zauważalny wzrost.

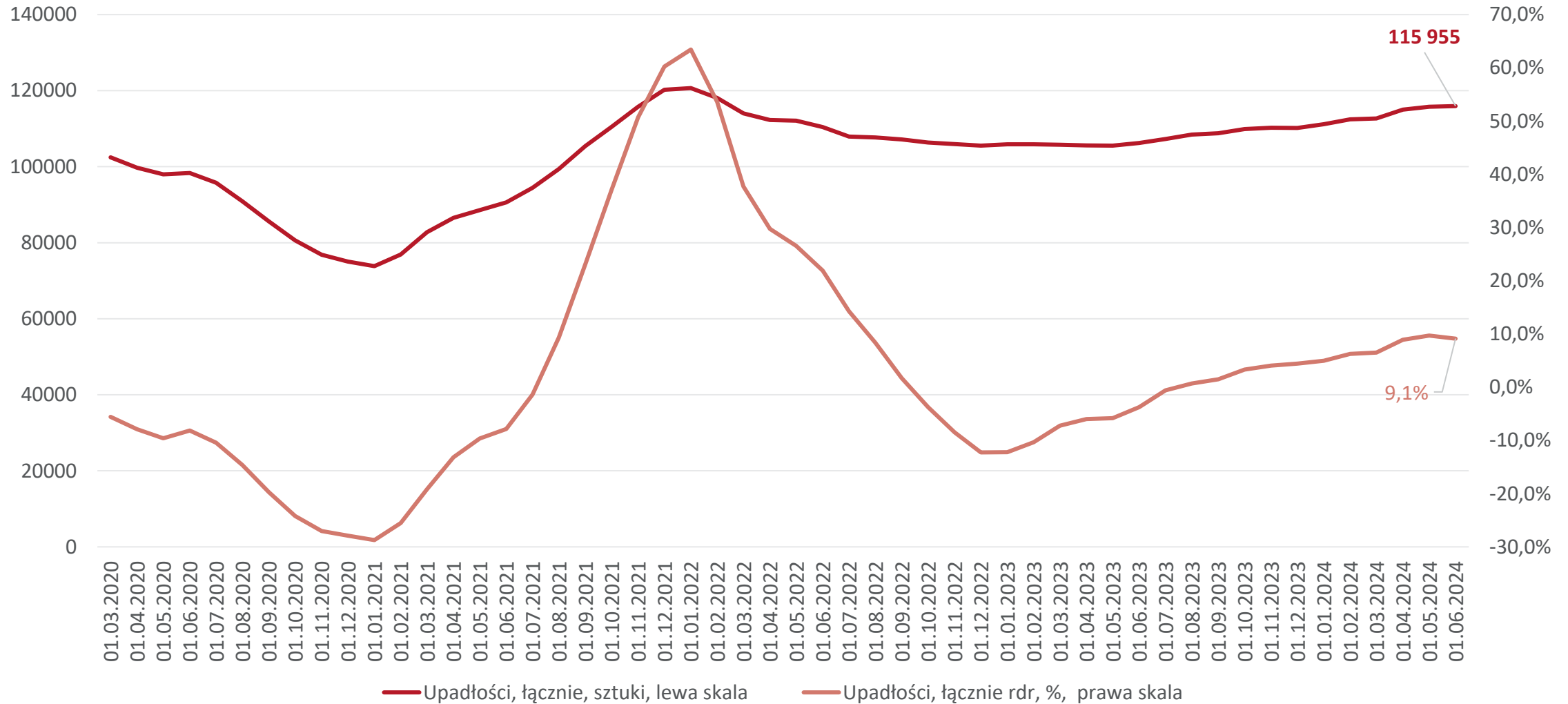
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości – dodatnia dynamika wzrostu w skali roku.

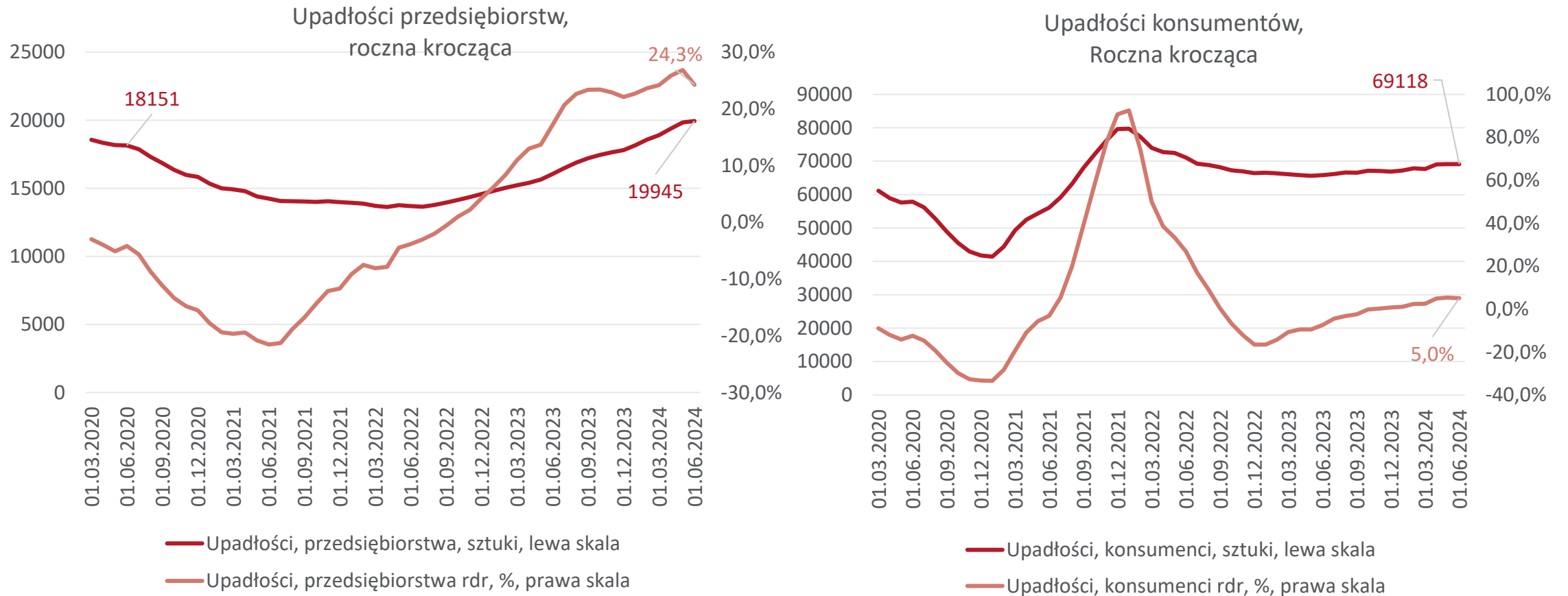
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Poziomu upadłości wśród przedsiębiorstw – na wyższym poziomie niż przed COVID-19.
 U konsumentów – dodatnia dynamika upadłości.

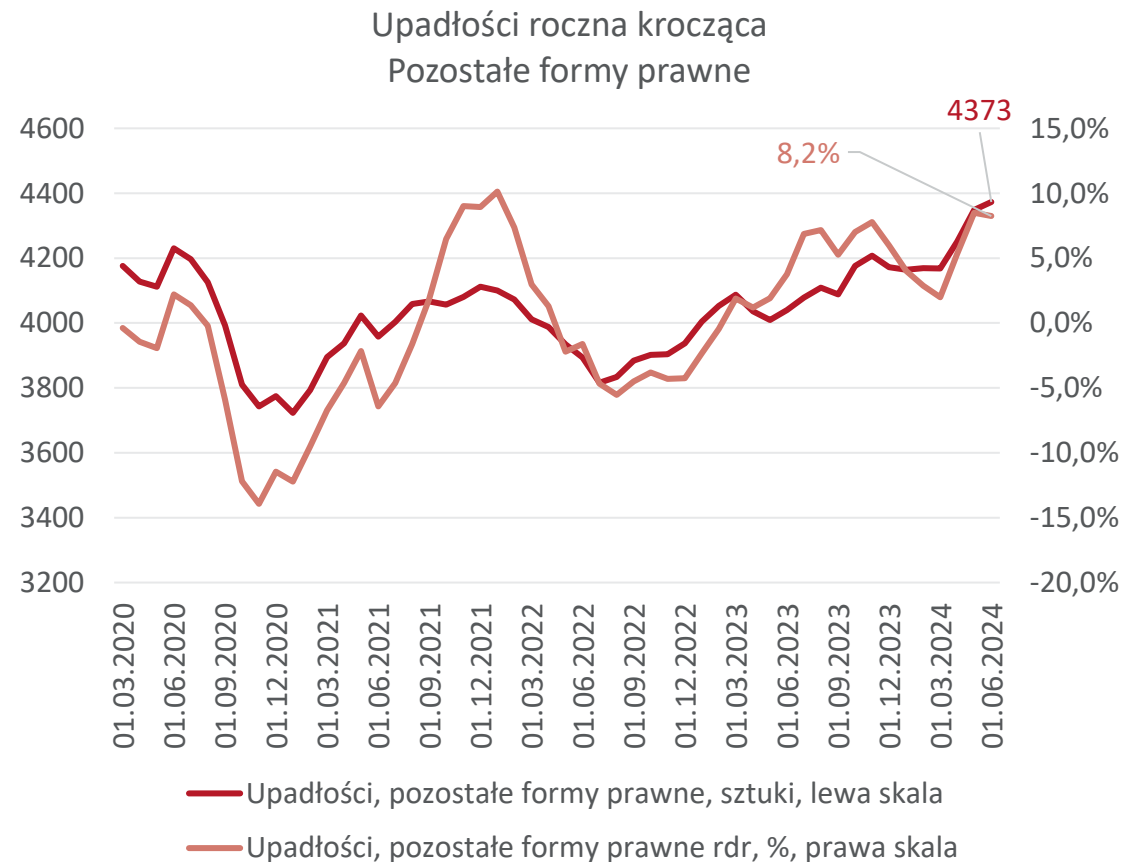
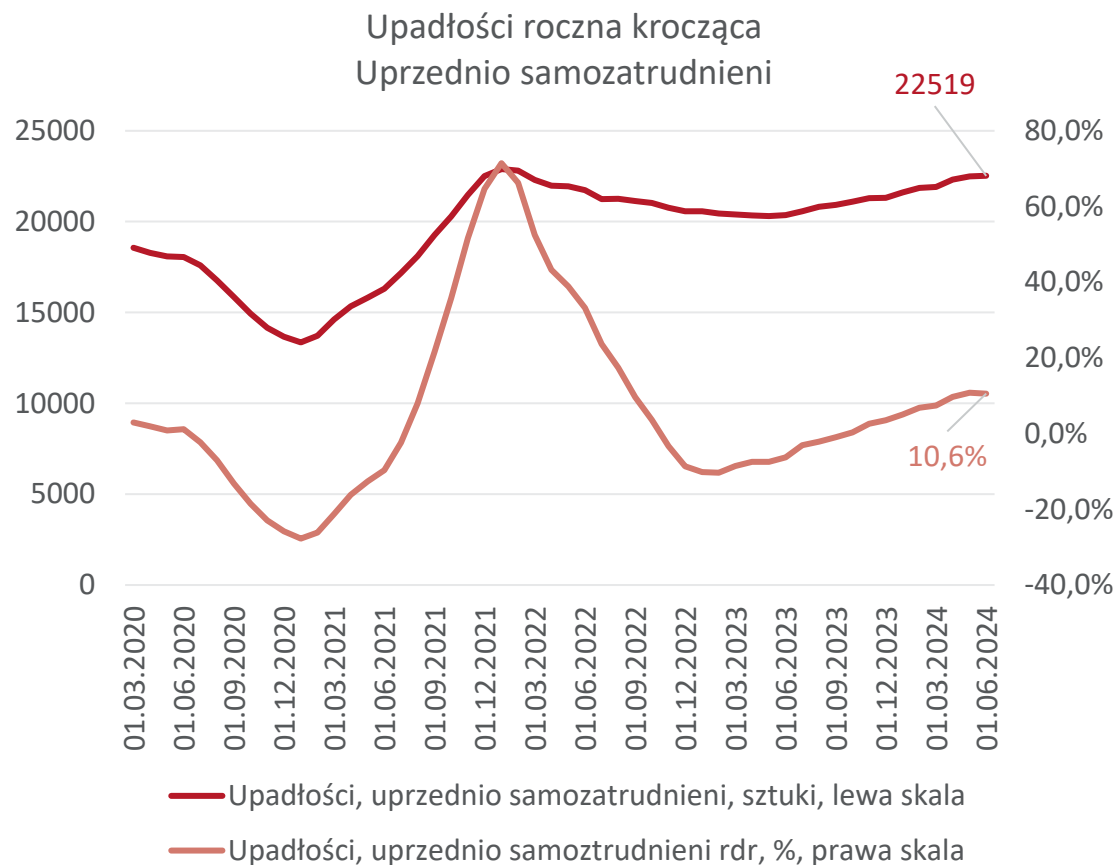
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Wśród pozostałych form prawnych można zaobserwować wzrost upadłości.

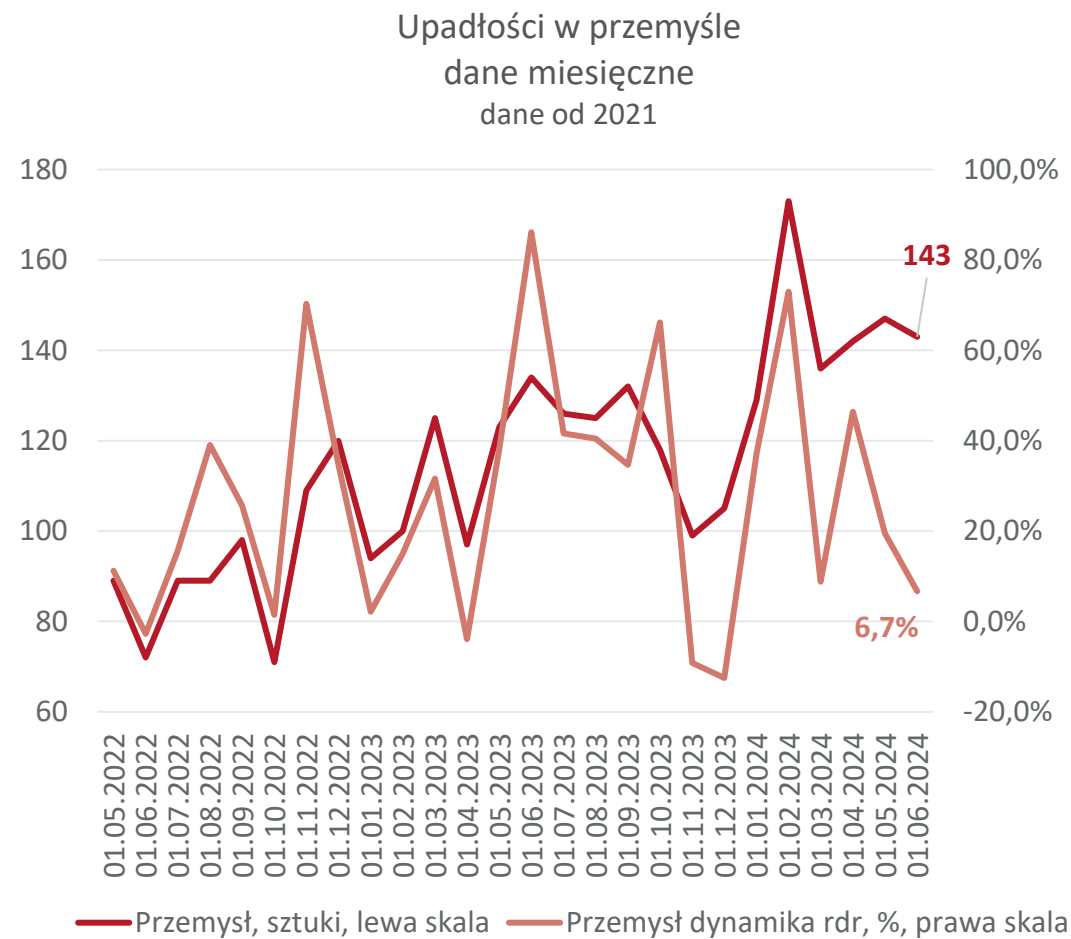
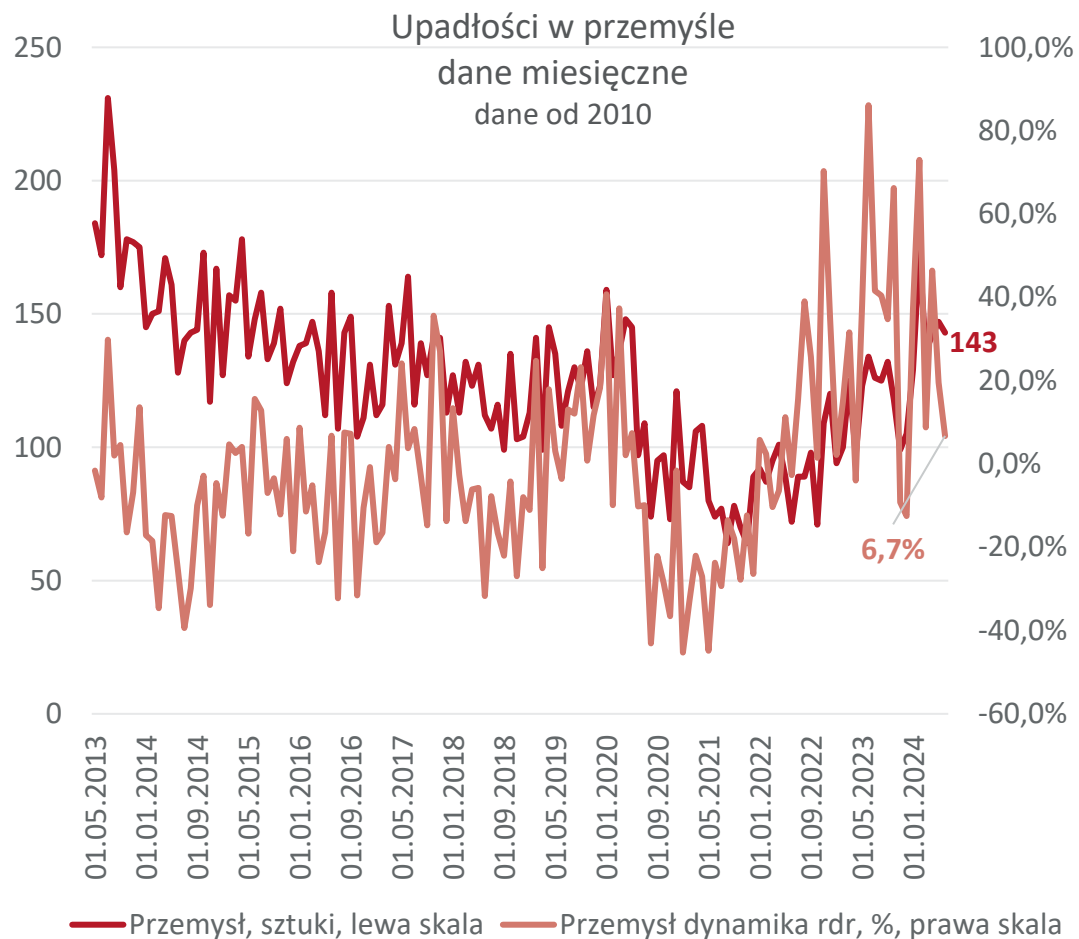
Upadłości

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości w przemyśle – mimo ostatniego spadku są w trendzie rosnącym.

Upadłości

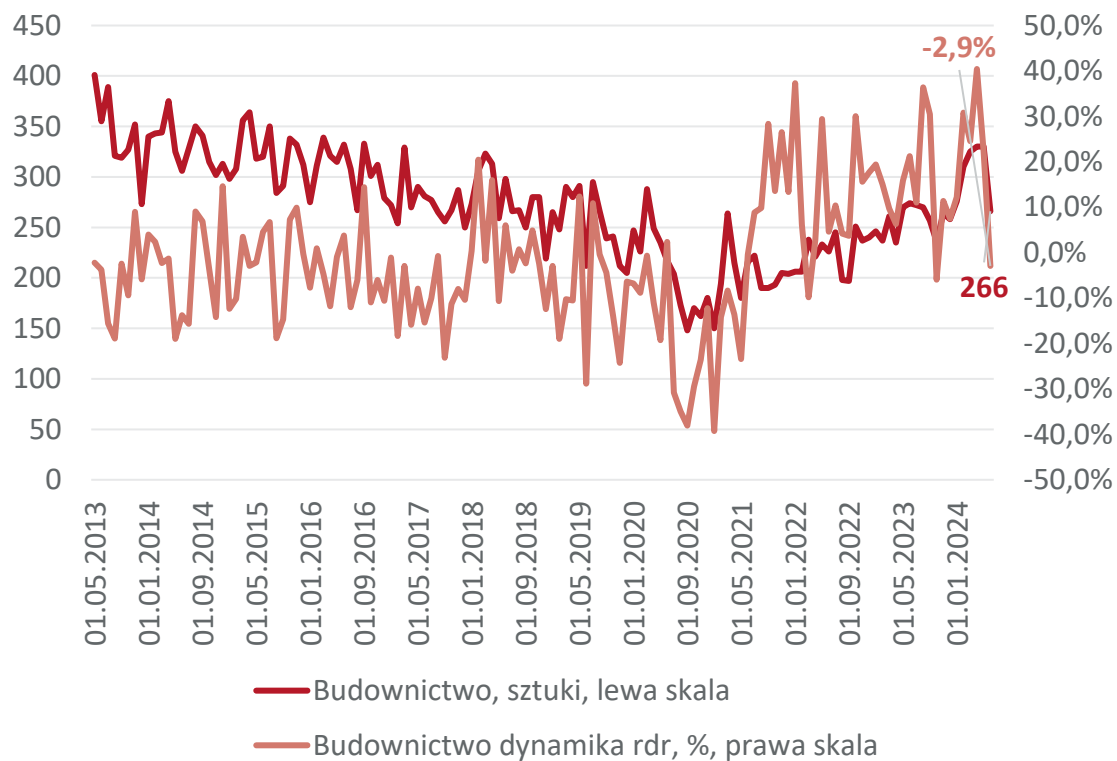

Źródło: Macrobond, Destatis

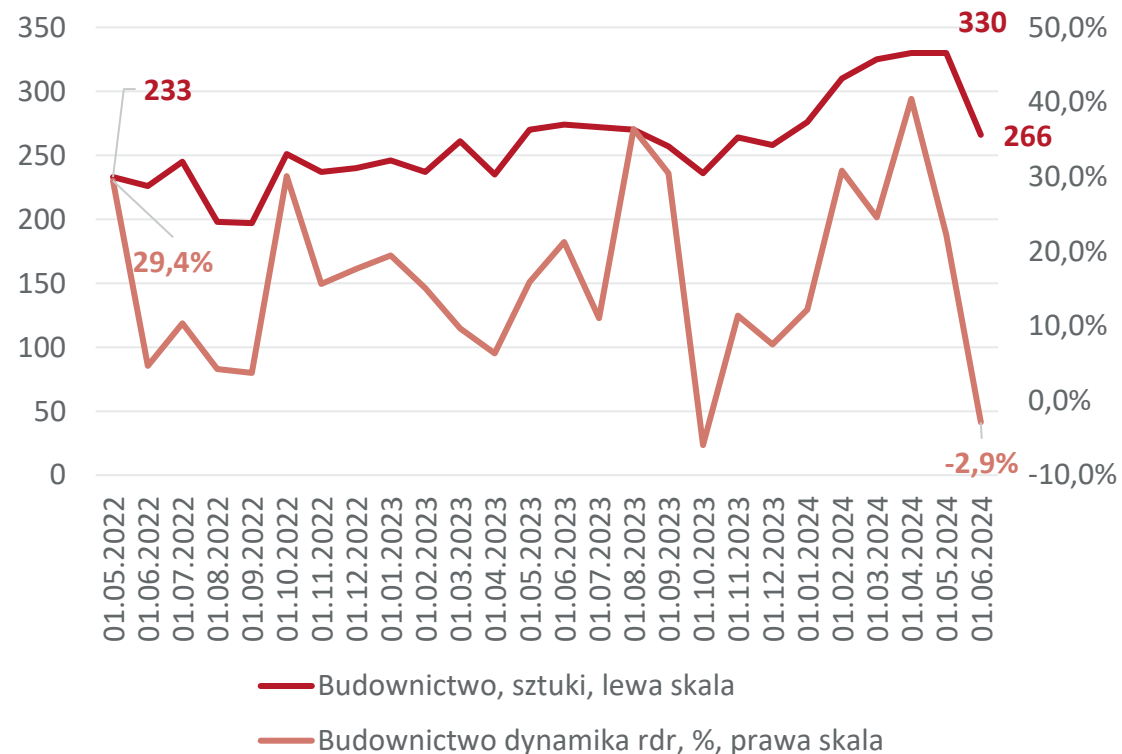
Upadłości – budownictwo mimo ostatniego spadku - od 2020 r. trend rosnący .

Upadłości

Upadłości w budownictwie
dane miesięczne
dane od 2010

Upadłości w budownictwie
dane miesięczne
dane od 2021

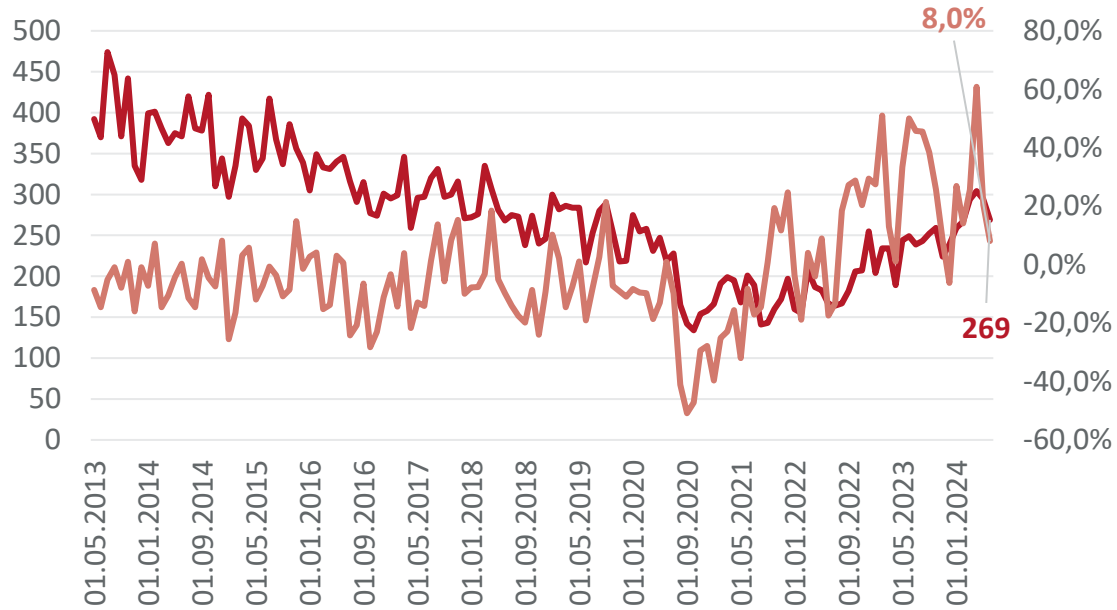

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości – handel od 2020 r. trend rosnący.

Upadłości

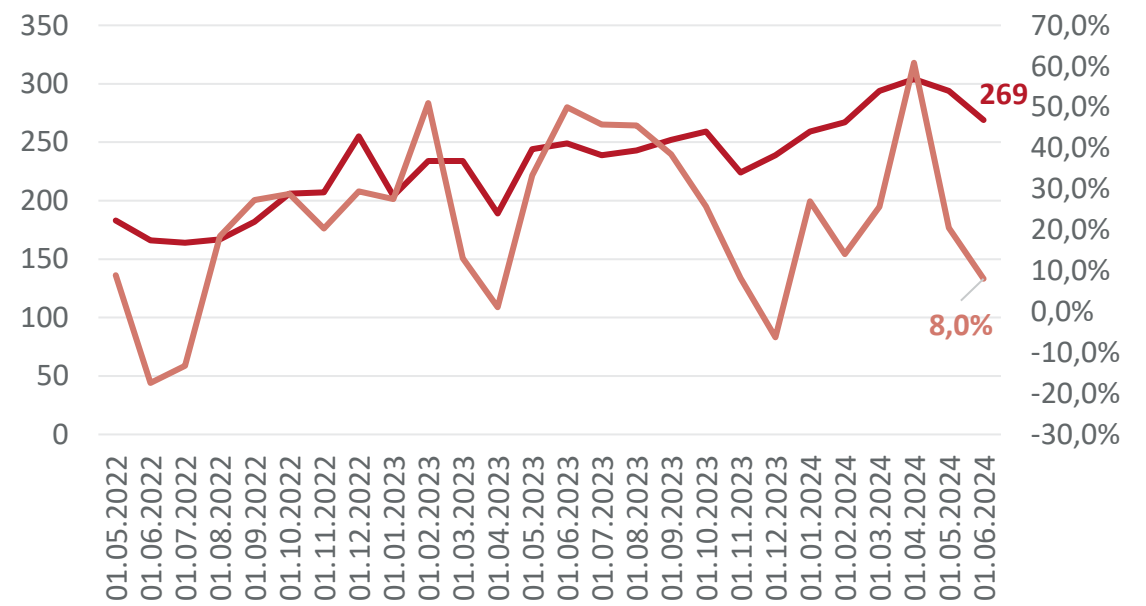
Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2010

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów, sztuki, lewa skala

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów dynamika rdr, %, prawa skala

Upadłości handel
dane miesięczne
dane od 2021

— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów, sztuki, lewa skala

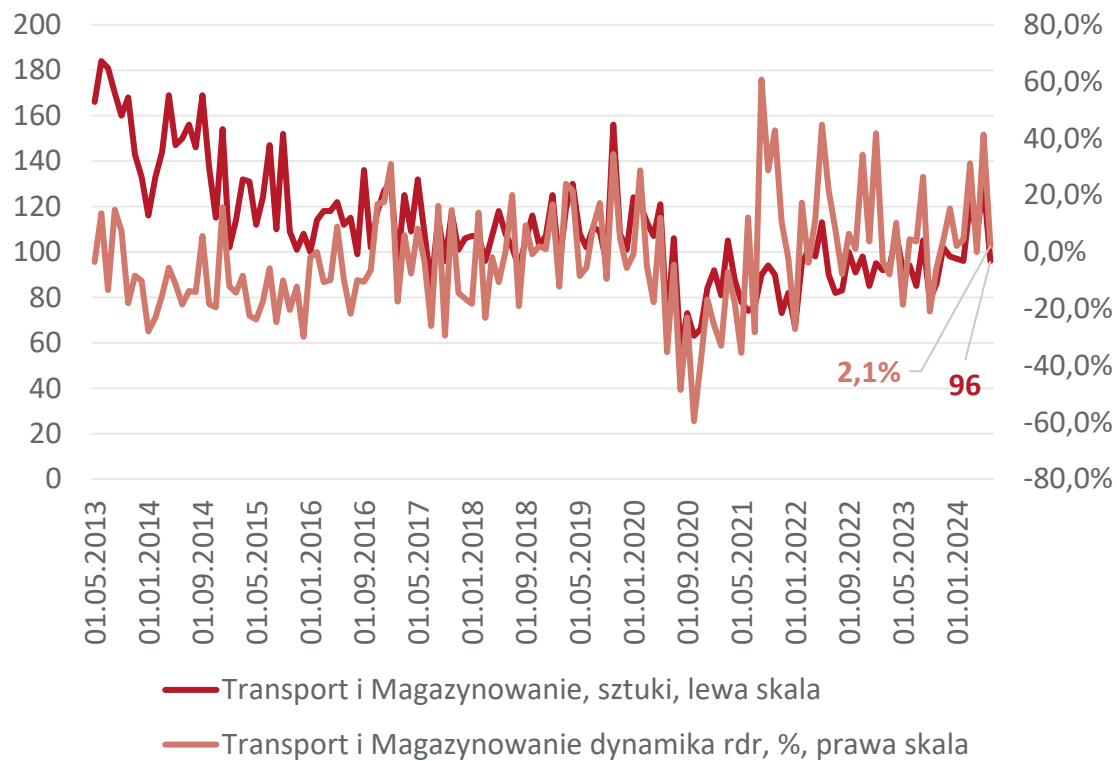
— Handel hurtowy, detaliczny, naprawa pojazdów dynamika rdr, %, prawa skala

Źródło: Macrobond, Destatis

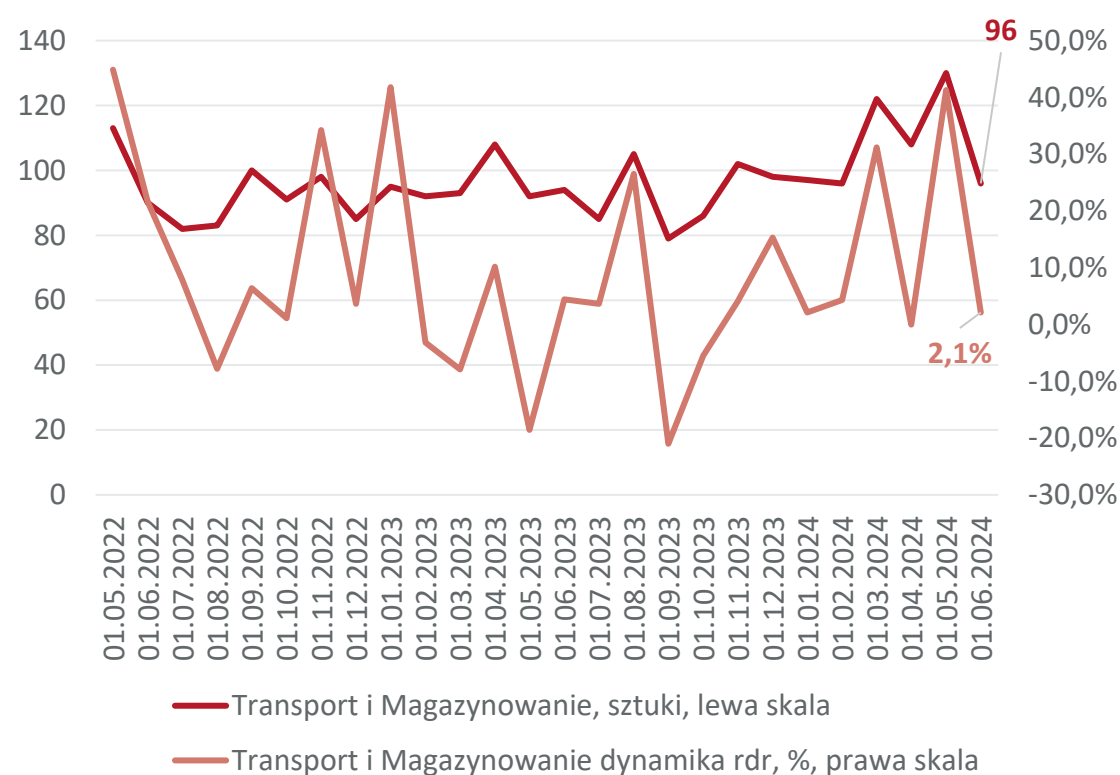
Upadłości – transport i magazynowanie - od 2020 r. poziom waha się.

Upadłości

Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2010

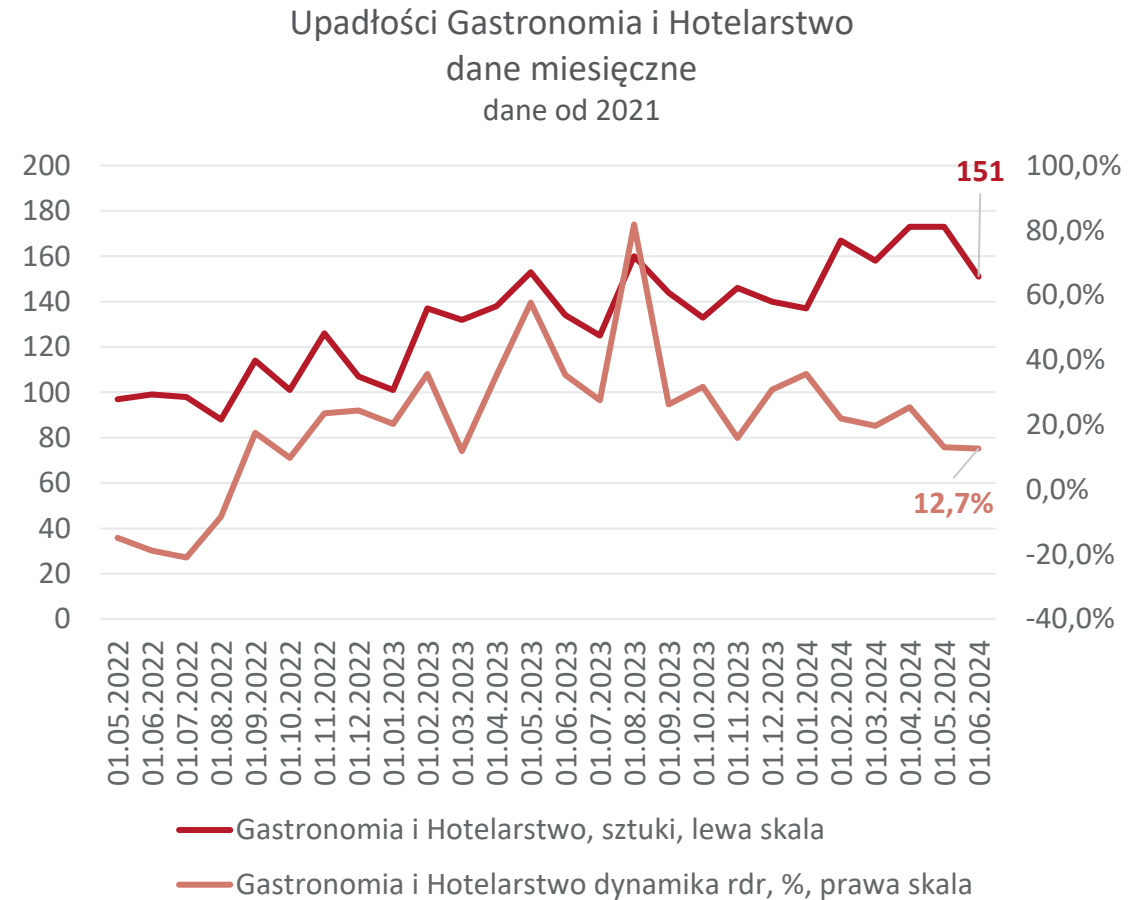
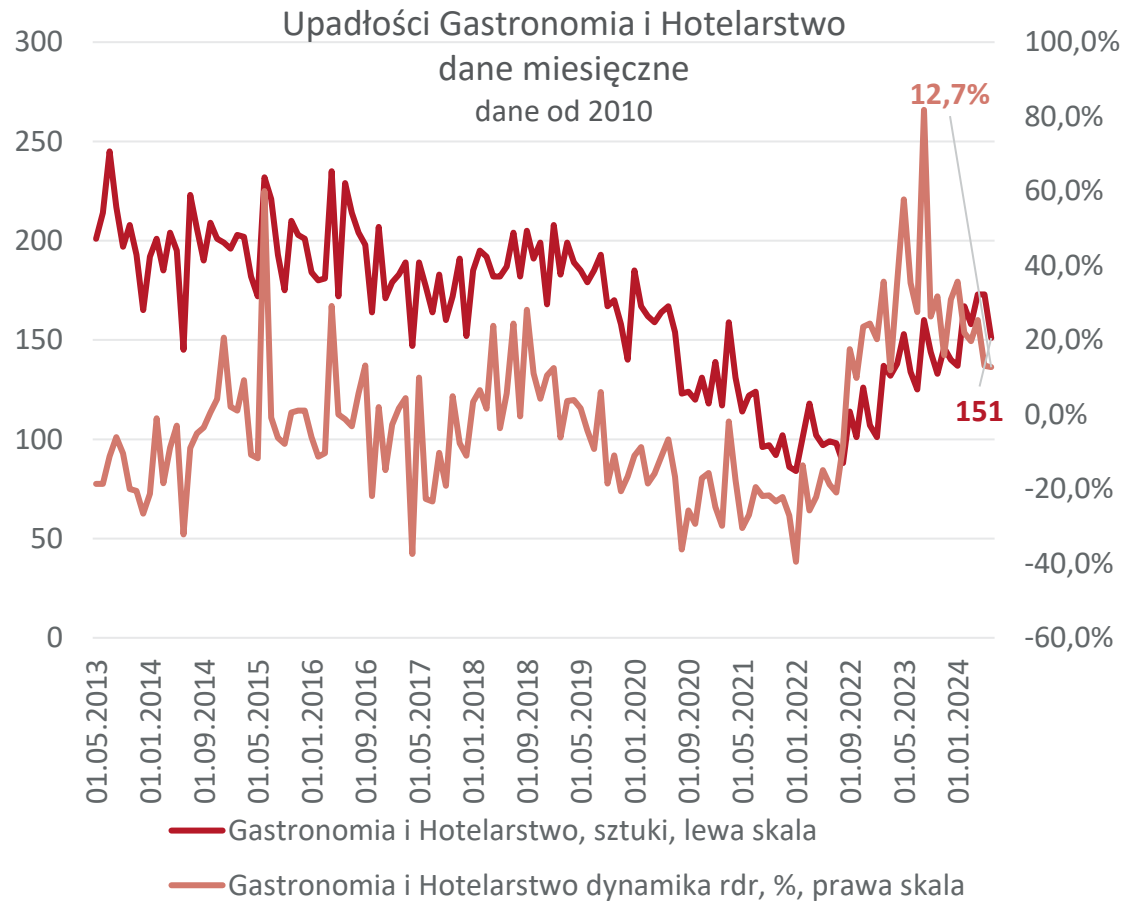
Upadłości Transport i Magazynowanie
dane miesięczne
dane od 2021

Źródło: Macrobond, Destatis

W gastronomii i hotelarstwie wzrost.

Upadłości

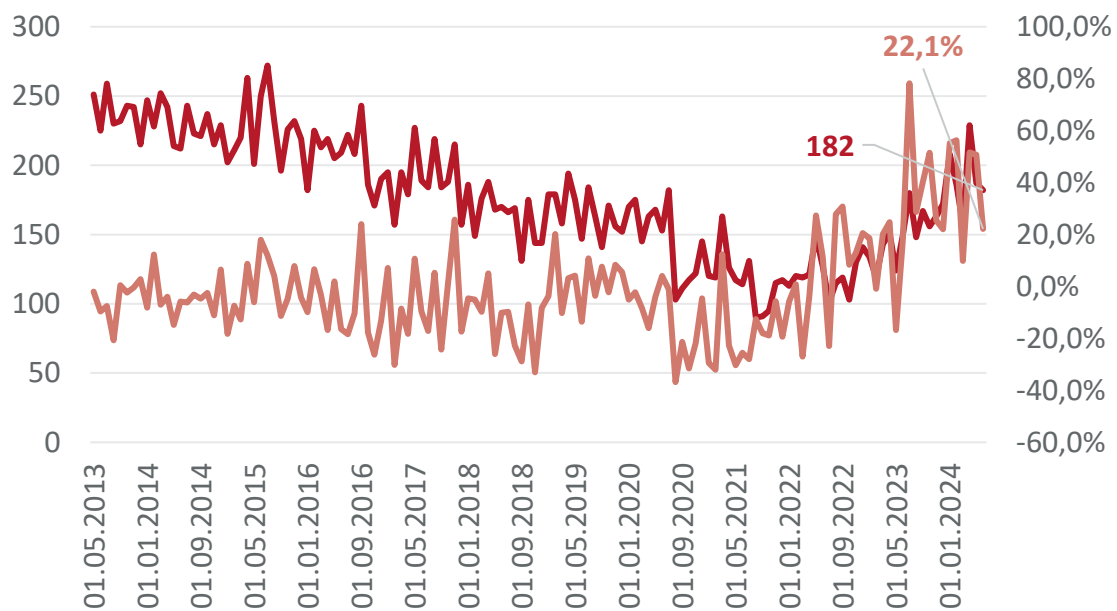

Źródło: Macrobond, Destatis

Upadłości w działalności naukowej, profesjonalnej i technicznej - od 2020 r. trend rosnący.

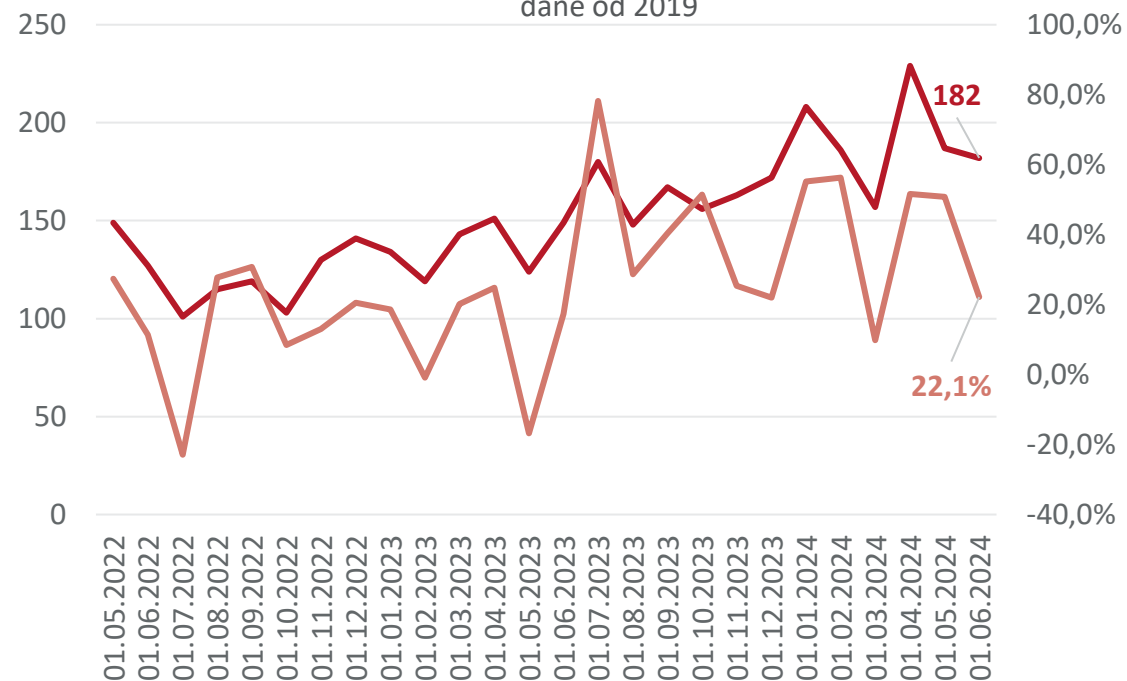
Upadłości

Upadłości działalność naukowa, profesjonalna i techniczna
dane miesięczne
dane od 2010

— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna, sztuki, lewa skala
— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna dynamika rdr, %, prawa skala

Upadłości działalność naukowa, profesjonalna i techniczna
dane miesięczne
dane od 2019

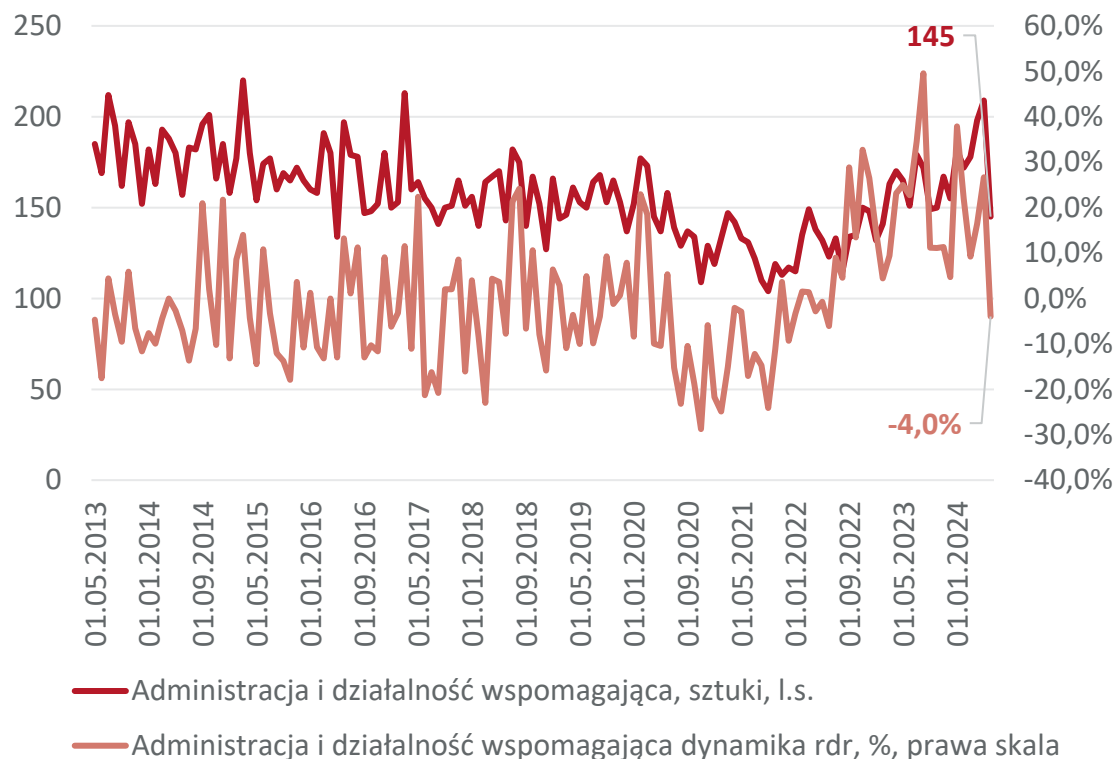
— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna, sztuki, lewa skala
— Działalność naukowa, profesjonalna i techniczna dynamika rdr, %, prawa skala

Źródło: Macrobond, Destatis

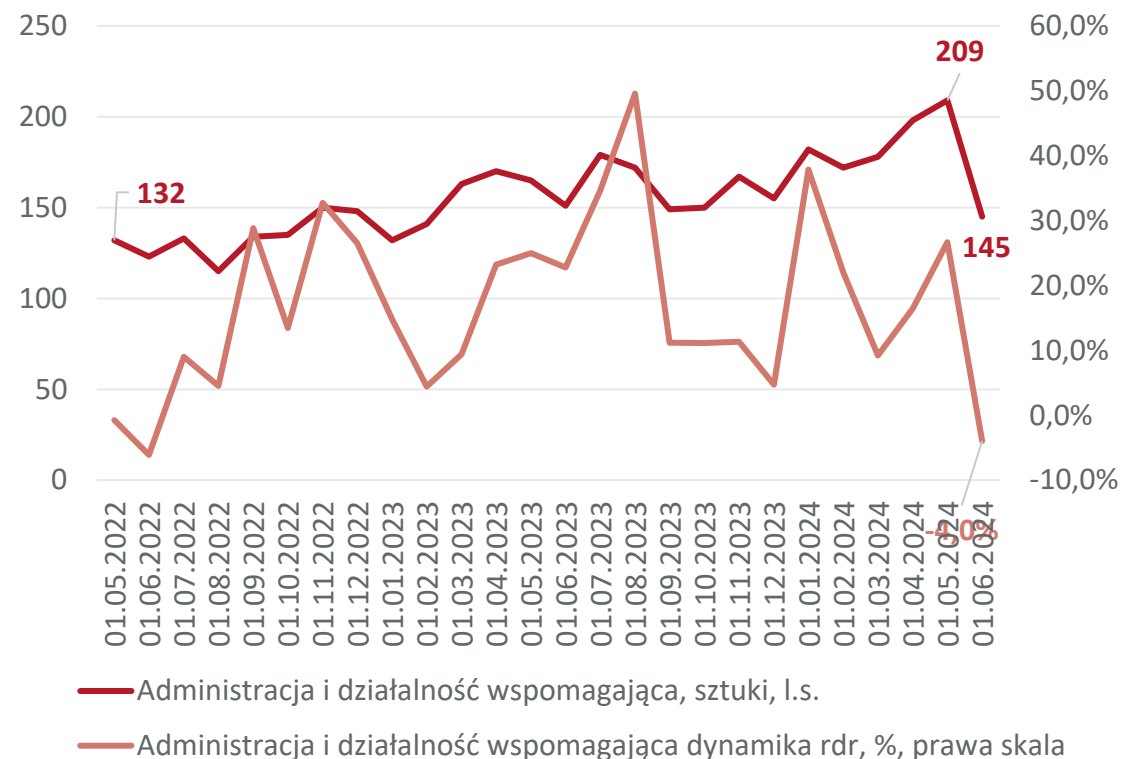
Administracja i działalność wspomagająca trend rosnący.

Upadłości

Upadłości Administracja i działalność wspomagająca
dane miesięczne
dane od 2010

Upadłości Administracja i działalność wspomagająca
dane miesięczne
dane od 2019

Źródło: Macrobond, Destatis